

Oulun hiippakunnan hiippakuntavaltuusto

15.02.2020

Oulun hiippakunnan hiippakuntavaltuuston kokous

Kokousaika **15.02.2020 klo 9:00**

Kokouspaikka **Pyhän Andreaan kirkko, Sulkakuja 8, Oulu**

Jäsenet	Hekkala Markku	maallikkojäsen
	Helomaa Seija	pappisjäsen
	Husa Marja-Liisa	maallikkovarajäsen
	Kantola Marja	maallikkojäsen, puheenjohtaja
	Kempainen Elina	maallikkojäsen
	Kivioja Arto	maallikkojäsen
	Kulpakko Aino	maallikkojäsen, poissa
	Lahti Liisa	maallikkojäsen
	Lampela Ritva	maallikkojäsen, poissa
	Lautamo Aki	pappisjäsen, poissa
	Lindström Mirja-Liisa	pappisjäsen
	Magga Ulla-Maarit	saamelaisedustaja, poissa
	Oikarinen Erja	pappisjäsen
	Paananen Aino	maallikkojäsen
	Pokka Tapio	pappisvarajäsen
	Pouke Eeva	maallikkojäsen, poissa
	Salo Heikki	maallikkojäsen
	Savela Antti	maallikkojäsen
	Sirviö Jouni	pappisjäsen, varapuheenjohtaja
	Taskila Matti	maallikkojäsen
	Tiirola Kaija	pappisjäsen
	Törmänen Tuomo	pappisjäsen
	Vuollet Marja-Leena	maallikkojäsen
Läsnäolo- ja puhe- oikeudella	Keskitalo, Jukka	piispa
	Saarinen Satu	tuomiorovasti
	Tiirola Kari	pappisasessori
	Nissinen Heikki	pappisasessori
	Paananen Aino	maallikkojäsen
	Aalto Mari	lakimiesasessori
	Ruotsalainen Kari	hiippakuntadekaani
	Ikonen Leila	vs. kuurojenpappi, poissa
	Kronqvist Saija	hiippakuntasihteeri
	Kuikka Mirva	hiippakuntasihteeri
	Laurila Matti	kansainvälisen työn hiippakuntasihteeri
	Liiti Päivi	vs. hiippakuntapastori, sihteeri
	Maukku Elisa	projektipäällikkö, poissa
	Niittyvuopio Erva	saamelaistyönsihteeri, poissa
	Paaso Raimo	hiippakuntasihteeri
	Urponen Harriet	piispan erityisavustaja

Esteestä ilmoittaminen vs. hiippakuntapastori Päivi Liiti, p. 044 7555 512, paivi.liiti@evl.fi

15.02.2020

Oulun hiippakunnan hiippakuntavaltuusto**Sisällysluettelo**

§ 1 Kokoustiedot	1
§ 2 Oulun hiippakunnan toimintakertomus ja neuvottelukuntien toimintakertomukset vuodelta 2019	3
- LIITE 1 Oulun hiippakunnan toimintakertomus 2019	4
- LIITE 2 Diakonia- ja yhteiskunnallisen työn neuvottelukunnan toimintakertomus 2019	17
- LIITE 3 Jumalanpalvelus- ja kirkkomusiikkityön neuvottelukunnan toimintakertomus 2019	23
- LIITE 4 Kasvatustyön neuvottelukunnan toimintakertomus 2019	26
- LIITE 5 Lähetyksen ja kansainvälisen työn neuvottelukunnan toimintakertomus 2019	33
- LIITE 6 Ympäristötoiminnan neuvottelukunnan toimintakertomus 2019	38
- LIITE 7 Viittomakielisen työn toimintakertomus 2019	40
- LIITE 8 Saamelaistyön toimintakertomus 2019	44
§ 3 Oulun hiippakunnan tilinpäätös 2019	49
- LIITE 9 Oulun kapitulin toteumavertailu sekä rahaston tase ja tulos 2019	50
§ 4 Vankiladiakonin viran perustaminen Oulun hiippakuntaan	52
§ 5 Ehdollepano kirkkohallituksen maallikko- ja pappisjäseneksi Oulun hiippakunnasta	54
§ 6 Kokouksen päätös	56

15.02.2020

Oulun hiippakunnan hiippakuntavaltuusto

§ 1 Kokoustiedot

Viikkomessu

Hiippakuntasihteeri Saija Kronqvist, pappisjäsen Kaija Tiirola, hiippakuntasihteeri Raimo Paaso ja maallikkojäsen Markku Hekkala toimittivat viikkomesun.

Kokouksen avaus ja läsnäolijoiden toteaminen

Hiippakuntavaltuuston puheenjohtaja avasi kokouksen.

Sihteeri suoritti nimenhuudon. Läsnäoleviksi todettiin 18 valtuutettua 21:sta.

Piispa Jukka Keskitalo käytti avauspuheenvuoron.

Kirkkohallituksen jäsen Elina Kemppainen kertoi Kirkkohallituksen ajankohtaisista asioista.

Maallikkojäsen Antti Savela esitteli kirkkolainsäädännön uudistuksen prosessin ja keskeisen sisällön.

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Esittelijä Tuomiokapituli

Perustelut

KL 17 a:3 §:n mukaan, jollei kirkkolaissa tai kirkkojärjestyksessä toisin säädetä, toimielimen koolle kutsumisesta, puheenjohtajan tehtävistä, asioiden käsittelystä, päätösvaltaisuudesta, esteellisyydestä, äänestämisestä, ratkaisuvallan siirtämisestä, vaalikelpoisuudesta, ja vaalin toimittamisesta hiippakunnan toimielimessä on soveltuvin osin voimassa, mitä niistä seurakunnan toimielimiä varten säädetään.

KL 7:4 §:n 1 momentin mukaan seurakunnan toimielin on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on saapuvilla.

Hiippakuntavaltuuston työjärjestyksen 2 §:n mukaan kokouksen esityslista lähetetään osanottajille siten, että se on osanottajilla viimeistään seitsemän päivää ennen kokousta.

Esitys Kokous todetaan laillisesti kokoon kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös Päätettiin esityksen mukaan.

15.02.2020

Oulun hiippakunnan hiippakuntavaltuusto

Pöytäkirjantarkastajien ja ääntenlaskijoiden valinta

Esittelijä	Tuomiokapituli
Perustelu	Hiippakuntavaltuuston työjärjestyksen 5 §:n mukaan hiippakuntavaltuusto valitsee kaksi pöytäkirjantarkastajaa tarkastamaan kokouksen pöytäkirjan. Valitut pöytäkirjantarkastajat toimivat myös ääntenlaskijoina. Hiippakuntavaltuusto on 13.9.2008 kokouksessaan sopinut, että pöytäkirjan tarkastajat valitaan jäsenten aakkosellisen listan mukaan.
Esitys	Pöytäkirjantarkastajaksi valitaan Jouni Sirviö ja Matti Taskila.
Päätös	Päätettiin esityksen mukaan.

Työjärjestyksen hyväksyminen

Esittelijä	Tuomiokapituli
Esitys	Hiippakuntavaltuusto hyväksyy kokouksen työjärjestyksen.
Päätös	Päätettiin esityksen mukaan.

15.02.2020

Oulun hiippakunnan hiippakuntavaltuusto

§ 2 Oulun hiippakunnan toimintakertomus ja neuvottelukuntien toimintakertomukset vuodelta 2019

Diaarinumero DOUL/32/00.01.02/2020

Esittelijä Oulun hiippakunnan tuomiokapituli

Perustelut Tuomiokapituli on käsitellyt (6.2.2020, § 28) Oulun hiippakunnan toimintakertomuksen vuodelta 2019 (**esityslistan liite 1**) ja päättänyt lähettää sen hiippakuntavaltuustolle hyväksyttäväksi.

Samalla (6.2.2020, § 29) tuomiokapituli hyväksyi Oulun hiippakunnan ympäristötyön, diakonia- ja yhteiskunnallisen työn, jumalanpalvelus- ja kirkkomusiikkityön, lähetyksen ja kansainvälisen työn sekä kasvatustyön neuvottelukuntien toimintakertomukset vuodelta 2019 ja lähetti toimintakertomukset tiedoksi hiippakuntavaltuustolle (**liitteet 2-6**). Viittomakielisen työn (**liite 7**) ja saamelaistyön (**liite 8**) toimintakertomukset vuodelta 2019 merkittiin tiedoksi ja lähetettiin hiippakuntavaltuustolle tiedoksi.

Kirkkolain 17b luvun 1 §:n 1 momentin mukaan hiippakuntavaltuuston tehtävänä on mm. hyväksyä hiippakunnan edellisen tilikauden toimintakertomus.

Esitys Hiippakuntavaltuusto

- a. hyväksyy Oulun hiippakunnan toimintakertomuksen vuodelta 2019 ja
- b. merkitsee tiedoksi Oulun hiippakunnan neuvottelukuntien sekä viittomakielisen että saamelaistyön toimintakertomukset vuodelta 2019.

Päätös Päättiin esityksen mukaan.

Toimenpiteet Oulun hiippakunnan toimintakertomus lähetetään kirkkohallitukselle.

Lisätiedot Hiippakuntadekaani Kari Ruotsalainen, p. 044 7555 556,
kari.ruotsalainen@evl.fi

Muutoksenhaku Valitusosoitus liitteenä.

OULUN HIIPPAKUNNAN TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2019

SISÄLLYSLUETTELO

1 SISÄLLYS

Sisällysluettelo	2
2 TOIMINTA-AJATUS.....	4
3 TÄRKEIMMÄT TAPAHTUMAT HIIPPAKUNNAN TOIMINTAYMPÄRISTÖSSÄ JA TOIMINNASSA.....	4
5 HIIPPAKUNNAN TOIMINTA	6
5.1 Piispa	6
5.2 Tuomiokapituli	8
5.3 Hiippakuntavaltuusto	8
7 TYÖALAT JA KOULUTUSTOIMINTA.....	8
7.1 Koulutustoiminta.....	8
7.2 Diakonia ja yhteiskunnallinen työ.....	8
7.3 Jumalanpalvelus- ja musiikkityö	9
7.4 Kasvatustoiminta.....	9
7.5 Lähetys- ja kansainvälinen työ.....	9
7.6 Ympäristötoiminta	10
7.7 Työnohjaus ja työyhteisöjen kehittämistoiminta	10
7.8 Työyhteisökonsultointi	10
7.9 Työ matkailijoiden parissa.....	10
7.10 Saamelaistyö.....	10
7.11 Viittomakielinen työ.....	11
7.12 Hanketoiminta	11
7.13 Kansainväliset yhteydet ja ekumenia	11
7.14 Viestintä.....	11
8 HENKILÖSTÖ.....	13
8.1 Hiippakuntavaltuusto	13
8.1.1 Maallikkojäsenet.....	13
8.1.2 Pappisjäsenet.....	13
8.1.3 Saamelaisten edustaja	13

8.2	Tuomiokapitulin jäsenet	13
8.3	Tuomiokapitulin henkilökunta.....	13

2 TOIMINTA-AJATUS

Oulun hiippakunnan tuomiokapituli rakentaa Kristuksen kirkkoa tukemalla seurakuntien työntekijöitä ja vastuunkantajia tehtävässään.

3 TÄRKEIMMÄT TAPAHTUMAT HIIPPAKUNNAN TOIMINTAYMPÄRISTÖSSÄ JA TOIMINNASSA

Vuosi 2019 oli piispa Jukka Keskitalon ensimmäinen täysi vuosi Oulun hiippakunnan piispana. Keväällä piispa teki vierailun kaikkiin rovastikuntiin tavaten seurakuntien työntekijöitä ja luottamushenkilöitä. Tutustumisen lisäksi tavoitteena oli hyvän työyhteyden luominen seurakuntiin.

Piispan ja hiippakunnan näkyvyys viestimissä on lisääntynyt vuoden aikana. Tuomiokapitulin viestintätiimi aloitti toimintansa vuoden alussa. Piispan erityisavustajana aloitti TM Harriet Urponen, joka on viestinnän ammattilainen ja mukana viestintätiimissä. Tuomiokapitulille on luotu vuoden aikana someviestinnän strategia. Hiippakunta otti osaa yhteiskunnalliseen keskusteluun muun muassa piispan järjestämän Kartalla -arvofoorumin myötä, johon osallistui kattava joukko valtakunnan vaikuttajia. Ensimmäinen arvofoorumi järjestettiin Oulun seksuaalirikosten nostattamaan laajaan keskusteluun liittyen ja sitä analysoiden. Arvofoorumeille on tarkoitus tulla jatkoa.

Piispantarkastuskäytäntöjen kehittäminen jatkui toimintavuonna. Siitä muodostui yhä enemmän koko tuomiokapitulin yhteinen prosessi seurakuntaa ja sen toiminnan kehittämistä. tuomiokapitulin henkilöstö on entistä laajemmin mukana piispantarkastusprosessissa.

Maaliskuussa järjestettiin ensimmäiset alueelliset päivät Kokkolassa, Kempeleessä, Kemissä ja Sodankylässä. Niiden teemana oli vapaaehtoisuus. Ideana on, että tuomiokapitulin henkilöstö menee vuosittain eri alueille kohtaamaan seurakuntien työntekijöitä jonkin ajankohtaisen teeman merkeissä. Vuoden suurin ponnistus olivat syyskuussa järjestetyt hiippakuntapäivät teemalla: Samalla kartalla. Siihen osallistui 489 hiippakunnan seurakuntien työntekijää, luottamushenkilö ja vapaaehtoista. Hiippakuntapäivät ovat hiippakunnan toiminnan kannalta merkittävä katselmus, joka järjestetään muutaman vuoden välein.

Eu-rahoitteinen, kaksivuotinen Kohdataan -hanke aloitti helmikuussa. Kohdataan-hankkeella tuetaan seurakuntia uudenlaisen työkuultuurin kehittämisessä muuttuviin olosuhteisiin. Mukana hankkeessa ovat Utsjoki, Inari, Kittilä, Oulunsalo, Tuira, Utajärvi, Vaala ja Haapavesi.

4 VUODELLE 2019 HYVÄKSYTTYJEN TOIMINNALLISTEN JA TALOUDELLISTEN TAVOITTEIDEN ARVIOINTIA

Kts. taulukko seuraavalla sivulla.

Kumppanuus						
Strateginen tavoite	Toimenpide	Osatoimenpide	Aikataulu	Vastuuhenkilö/-t	Seuranta, arviointi	Tulosten seuranta
Tuetaan seurakuntien työntekijöiden identiteettiä ja hengellistä elämää työkulttuurin muutoksessa erityisesti pitämällä esillä työkulttuurin uudistamista ja vapaaehtoisuuden lisäämistä	Koulutus, neuvottelupäivät, rovastikuntapäätökset, johtamisenpäivät	Johtamiskoulutus / uudet kirkkoherrat Rippikoulun kehittämiskoulutus Koulutusten ja tapahtumien viestinnän kehittäminen: nostot Tiennäyttäjä/Ofelaksessa.	2019-2020 2019 Elokuu-lokakuu vuosittain / jatkuva	dekaani kasvatuksen hpksih-teeri Kunkin koulutuksen vastuuhenkilö /tiedotuksesta vastaavat	Koulutuksen alueellisen kattavuuden seuranta on / ei on / ei	Yhteenveto tehdään vuoden 2020 alussa Toteutui Toteutui, viestintätömin toiminta käynnistyi, somestrategia luotu
	Vapaaehtoisuuden lisäämiseen liittyvien käytäntöjen kehittäminen kaikilla työaloilla	Työntekijöiden koulutus, tukeminen ja kannustus Vapaaehtoisten toimintamahdollisuuksien laajentaminen Tiedotus	Jatkuva toimintaa	Dekaani ja muut työntekijät omalta osaltaan	Vapaaehtoistyö on huomioitu koulutuksissa ja toiminnassa	Hiippakuntapäiville kutsuttiin myös maallikot, Vapaaehtoistoiminnan aluetapaamiset
Tuetaan seurakuntia johtamisen ja työyhteisöjen haasteissa sekä muutosprosesseissa	Työnohjaus ja konsultointi Kehittämis- ja hanketointi Ohjaus ja neuvonta	Konsulttikoulutus Oulun hiippakunnassa DIGI-hankkeet sekä uudet hankkeet (UUTE2) Ohjeistuspaketti seurakunnille hyödyntäen Uutteen tuloksia.	2019-2020 Jatkuva seuranta ja arviointi 2019-2020	Dekaani kukin omalla vastuualueellaan Lakimiesasessori ja hiippakuntapastori	on/ei uusien hankkeiden määrä on/ei	Käynnistyi Kohdataan-hanke käynnistyi, Monikat-somukselliset oppimisen tilat varhaiskasvatuksessa-OKM Kesken
Työn ilo ja työhyvinvointi						
Strateginen tavoite	Toimenpide	Osatoimenpide	Aikataulu	Vastuuhenkilö/-t	Seuranta, arviointi	Tulosten seuranta
Henkilöstön hyvinvoinnista huolehtiminen muutostilanteissa	Aktiivisen tuen käyttö Työilmapiiristä huolehtiminen Työpanoksen arvostaminen Hyvä työterveyshuolto Työyhteisökokous Isojen muutosten ennakointi ja tiedottaminen (esim. henkilövaihdokset)	Kohtaamiset Asioiden puheeksi ottaminen nopeasti Työyhteisön yhteiset tapahtumat (esim. retket, virkistyspäivät, Lucia-juhla) Hyvät käytöstavat Tarvittaessa tukitoimet ja kuntoutus Muut tukitoimet Henkilöstön hyvinvoinnista huolehtiminen Suunnittelu hyvissä ajoin	2019 Jatkuva Jatkuva Jatkuva Kaksi kertaa vuodessa 2018-2020	Esimiehet Kaikki Kaikki Lakimiesasessori, diak.hpksihteeri Piispa Esimiehet (päättökset tiedoksi henkilöstölle)	Aktiivisen tuen mallin koulutus tehty Työhyvinvointia ja vuorovaikutusta koskeva kysely henkilöstölle 2020 Palauteen antaminen työtovereille toimii Työhyvinvointia ja vuorovaikutusta koskeva kysely henkilöstölle 2020 sis. edelliseen	Käynnistetty Yhteisiä tapahtumia on ollut Kysely henkilöstölle toteutuu 2020 Siirretty kuukausittaisiin kokouksiin, joissa tiedotetaan muutoksissa
Työmäärän suhteuttaminen olemassa oleviin resursseihin Matkustamisen vähentäminen	Työnkuvien tarkistaminen Työtehtävien priorisointi Työn järkeistäminen	Kehityskeskustelut / sihteeristö / työyhteisökokous Työajan seuranta Kehityskeskustelut Etäyhteyksien käytön hyödyntäminen	2019 - 2020 Seurataan sovitulla aikavälillä työtehtäviä ja niihin käytettyä aikaa 2019 2019 - 2021	Esimiehet Kaikki Esimiehet Kaikki	Palaute esimiehelle kehityskeskustelun yhteydessä Arvioidaan yhdessä esimiehen kanssa toteutettua seurantaa. Matkustaminen on vähentynyt.	Toimisto sihteerien työnkuvien tarkastus tehty Työajan seuranta on otettu käyttöön, arviointi vuonna 2020 Etäyhteyksiä hyödynnetty lisääntyvästi
Työn edellytykset						
Strateginen tavoite	Toimenpide	Osatoimenpide	Aikataulu	Vastuuhenkilö/-t	Arviointi	Toteutuksen seuranta
Varautuminen kirkon kokonaistalouden muutoksiin	Vuoden 2020 talousarvion realistinen laadinta huomioiden keskusrahastomaksun alenemisen vaikutukset	Tulevaisuuspäivä / skenaariotöskentely Toiminta- ja taloussuunnittelupäivä/kevään sihteeristöt	Tammikuu 2019 Toukokuu 2019	Johtoryhmä Johtoryhmä	Talous- ja toimintasuunnittelun onnistuminen	Haasteita vuonna 2019, talous- ja toimintasuunnittelun terävöittäminen jatketaan vuonna 2020

	Toimenkuvien tarkistaminen suhteessa tuleviin muutoksiin (rovastikunta/maakunnat huomioiden)	Kehityskeskustelut, esitys, käsittely henkilöstön / hiippakuntasihteereiden kanssa	Kehityskeskustelut kesä-elokuu, esitys ja käsittely lokakuu, vahvistaminen marras-joulukuu 2019	Johtoryhmä	Valmis vuoden 2019 loppuun mennessä	Kesken
Kirkon tulevaisuustyön ennakointi	Kokonaiskirkon päätösten arviointi hiippakunnan tasolla		Jatkuva arviointi päätösten mukaan	Tulevaisuustyöryhmä ja johtoryhmä	Päätökset huomioitu ja saatettu henkilöstön tietoon	Tulevaisuustyö kirkossa edelleen valmisteluvaiheessa
Työn rakenteet						
Strateginen tavoite	Toimenpide	Osatoimenpide	Aikataulu	Vastuhenkilö/-t	Seuranta, arviointi	
Lisätään hiippakunnan toiminnan alueellista kattavuutta	Koulutuksiin ja tapahtumiin etäyhteydellä osallistuminen mahdolliseksi sekä niiden ja muiden tapahtumien tallentaminen verkkoon Lisätään pitkäjänteistä yhteistyötä rovastikuntien kanssa	Striimausten ja tallennuksen tekninen toteutus Koulutusten ja tapahtumien striimaus sovitusti, huomioidaan tilaisuuksien suunnittelussa	Jatkuva Jatkuva Jatkuva	Dekaani, Toim. toimistos sihteeri Toim. toimistos sihteeri hiippakuntasihteerit, kuurojenpappi Johtoryhmä, kollegio	Riittävä osaaminen ja resurssit Toimii/ei toimi On konkreettisia toimenpiteitä	Toteutui, käytetty ulkopuolista teknikkoo Toteutui Lääninrovastien rooli on vahvistunut esim. selvittelytehtävissä

5 HIIPPAKUNNAN TOIMINTA

5.1 PIISPA

Vuosi 2019 oli piispa Jukka Keskitalon ensimmäinen vuosi piispana. Vuosi alkoi piispanmessulla Kiimingin kirkossa 1.1. Yli-Kiimingin ja Yli-lin seurakuntapiirien liittyessä Kiimingin seurakuntaan ja piispa Keskitalon 1.11.2018 alkanut piispakausi sai vauhdikkaan alun. Ensimmäinen vuosi painottui verkostoitumiseen ja sisälsi lukuisia vierailuja paitsi omassa hiippakunnassa ja Suomessa, myös ulkomailla. Viestinnällisesti vuosi oli näkyvä ja piispan läsnäolo mediassa ja sosiaalisessa mediassa ei jäänyt huomaamatta. Piispan erityisavustajana aloitti KM Harriet Urponen.

Perinteisesti piispan toimintaan kuuluvat niin hiippakunnallinen kuin työ kokonaiskirkollinenkin, kuten piispainkokoukset ja kirkolliskokoukset. Piispa Jukka Keskitalo oli mukana Espoon ja Porvoon piispojen virkaan vihkimisissä. Hän osallistui kirkolliskokouksen talousvaliokunnan työskentelyyn ja toteutti yhdessä hiippakunnan kirkolliskokousedustajien kanssa kirkolliskokouksen avajaismessun Turun Maarian kirkossa toukokuussa. Piispa Jukka valittiin myös Suomen Pipliaseuran puheenjohtajaksi sekä ulkosuomalaistyön neuvottelukunnan puheenjohtajaksi, jolloin piispasta tuli myös "ulkosuomalaistyön piispa". Hiippakunnan hallinnossa ovat keskeisiä tuomiokapitulin istunnot ja hiippakuntavaltuuston kokoukset. Alueellisesti merkittäviä luottamustehtäviä olivat Oulun yliopiston yhteistyösuhteiden neuvoston ja Oulun Diakonissalaitoksen hallintoneuvoston puheenjohtajuus.

Pohjoisen hiippakunnan alueella on saamelaiden kotiseutualue käsittäen Enontekiön, Inarin ja Utsjoen kunnat sekä Sodankylän pohjoisimman osan. Kertomusvuoden aikana piispa toteutti useita vierailuja saamelaisalueelle osallistuen saamelaiden kansallispäivään, pohjoissaamenkielisen raamatunkäännöksen käyttöönoton juhlallisuuksiin, Sámi soster -seminaariin ja Utsjoen kirkkoherran virkaan asettamiseen. Piispa osallistui myös saamelaistyön neuvottelukunnan työskentelyyn.

Ensimmäisen virkavuoden aikana piispa vieraili kaikissa kahdeksassa rovastikunnassa tavaten seurakuntien työntekijöitä ja luottamushenkilöitä. Tutustumisen lisäksi tavoitteena oli hyvän työyhteyden edistäminen seurakunnissa. Tilaisuuksissa keskusteltiin kirkon perustehtävästä ja jokaisen vierailun yhteydessä toteutettiin myös viikkomessut. Piispa teki myös kuntavierailuja mm. Rovaniemelle, Siikajoelle ja Kuusamoon. Piispa Keskitalo teki kertomusvuonna kolme piispantarkastusta, jotka kohdistuivat Karjasillan, Kemin ja Pyhäjoen seurakuntiin. Kirkkoherran virkaan asettamisista hän toimitti neljä ja Lumijoen, Raahen, Ylivieskan ja Utsjoen seurakunnat saivat uuden kirkkoherran. Piispa Keskitalo vihki kymmenen henkilöä

diakonian virkaan. Oulun hiippakunnassa siirryttiin ns. kurssivihkimyksistä vokaatioon eli kutsuun perustuvaan vihkimyskäytäntöön. Pappisvihkimyksiä oli kolme ja niissä hiippakunta sai yhteensä 16 uutta pappia.

Piispa Jukka Keskitalo siunasi hiippakunnan kirkollisista tiloista Haapajärven uuden seurakuntakodin ja Hiukkavaaran seurakuntakoti Hiuskan sekä toimitti Tyrnävän siunauskappelin vihkimisen ja Kuusamon Ristikankaan hautausmaan muistolehdon käyttöön siunaamisen. Näiden lisäksi piispa siunasi Centria-ammattikorkeakoulun pääkampuksen Kokkolassa ja oli mukana uuden Oulun yliopistollisen sairaalan peruskiven muurauksessa. Piispa pääsi myös tutustumaan Oulun Poliisin ja Lapin rajavartiolaitoksen toimintaan sekä Kansallisarkiston Oulun yksikköön. Piispa Jukka osallistui vuoden aikana lukuisiin hiippakunnan juhlahetkiin. Ohjelmassa olivat mm. Pudasjärven seurakunnan 380-vuotisjuhlamessu, Muhoksen kirkon 385-juhlavuoden piispanmessu Muhoksen musiikkipäivien aikaan ja Kuurojen lähetyksen vuosijuhlan kaksikielinen päätösmessu. Piispanmessu pidettiin Vetelissä kesäkuussa, jolloin piispa osallistui myös Kokkolan rovastikunnan maallikkokoulun 25-vuotisjuhlaan. Kertomusvuoden juhlia olivat myös Puolustusvoimien kirkkojuhla ja Rauhan Sanan Oulun paikallisyhdistyksen rukoushuoneen 40-vuotisjuhla. Piispa saarnasi meänkielellä Oulujoen kirkossa Meänkielisten joulukirkossa.

Piispa Jukka edisti kirkon tehtävän toteutumista hiippakunnassaan luennoimalla POHTO-seminaarissa, hiippakuntapäivillä, Diakonisen hoitotyön seminaarissa ja Nyakaton raamattuopistolla, Tansaniassa. Raamattutunteja piispa piti hiippakuntapäivillä Oulussa, Nivalan herättäjäjuhlilla ja hiippakunnan lähetyksjuhlilla Kannuksessa. Piispa piti avajaispuheen Suomen Rauhanyhdistysten Keskusyhdistyksen Suviseuroilla Muhoksella. Hän osallistui myös luottamushenkilöiden neuvottelupäiviin, ulkosuomalaisyön seminaariin sekä työnohjaajien neuvottelupäiviin. Piispa saarnasi Lapin yliopiston promootiojumalanpalveluksessa Rovaniemellä ja verkostoitui eri oppilaitoksiin koko hiippakunnan alueella. Vierailukohteina olivat OAMK, Ammattiopisto Luovi, Lapin AMK ja Centria-AMK.

Piispa otti roolia yhteiskunnan keskustelijana järjestäen Kartalla -arvofoorumin, johon osallistui kattava joukko valtakunnan vaikuttajia. Ensimmäinen arvofoorumi järjestettiin Oulun seksuaalirikosten tiimoilta. Piispa aloitti myös Kalevan blogistina (www.blogit.kaleva.fi/kartalla) ja sai näkyvyyttä kannanotoissaan mm. hoivakotikeskusteluun, koulujen joulujuhliin ja AL-Holin leireillä olevien naisten ja lasten kohtaloon sekä metsäkeskusteluun liittyen. Oulun hiippakunta järjesti Kuopion hiippakunnan kanssa Seurakuntien metsäseminaarin Kolilla, jossa keskusteltiin siitä, miten seurakuntien metsiä voitaisiin pitkäjänteisesti hoitaa mahdollisimman kestävällä tavalla sekä ilmaston että seurakuntien talouden kannalta.

Ensimmäisenä piispavuonnaan piispa Jukan työssä oli tärkeä ekumeeninen ulottuvuus. Hän osallistui kertomusvuoden aikana Ekumeenisen rukousviikon jumalanpalvelukseen katolisessa kirkossa Oulussa, ekumeeniseen valtiopäiväjumalanpalvelukseen vaalikauden päättyessä Helsingin tuomiokirkossa, Oulun yliopiston ekumeenisiin pääsiäis- ja jouluhartauksiin sekä Puolustusvoimien alueelliseen Varjelus -kirkkojuhlaan. Piispa oli vihkimässä käyttöön Murmanskin evankelisluterilaista kirkkoa, missä yhteydessä hän tutustui myös mm. Inkerin kirkon tulevaan piispaan Ivan Lapteviin.

Piispa toteutti lokakuussa seurueineen vierailun Tansaniaan piispa Anderw Gullen kutsusta. Matkalla tutustuttiin Nyakaton raamattuseminariin, osallistuttiin sen valmistajaisjuhlaan ja allekirjoitettiin ystävyshiippakuntasopimus Viktorianjärven itäisen hiippakunnan ja SLS:n kanssa sekä vierailtiin kyseisen hiippakunnan eri seurakunnissa. Piispa osallistui myös Eteläisen hiippakunnan uuden piispan, George Fihavangon piispanvihkimykseen Njombessa, jossa oli paikalla koko Tansanian kirkon johto. Murmanskin matkan yhteydessä piispa vieraili Pietarissa Pietarhovin piispan ja Pietarin Hengellisen Akatemian uuden rehtorin Siluanin luona. Lisäksi piispa vieraili ulkosuomalaisyön piispan roolissa Aurinkorannikon suomalaisessa seurakunnassa ja siunasi siellä virkaan johtavan pastorin Jarmo Karjalaisen ja diakoniapastori Juha Sarkkisen. Piispa osallistui myös Barentsin kirkkojen neuvoston kokoukseen Narvikissa. Suomen ev.lut. kirkon piispat pitivät yhden kokouksistaan Strasbourgissa ja osallistuivat Nordic Bishops' Conferenceen Lappeenrannassa.

Piispa jatkoi piispallisten liikuntatapahtumien sarjaa ja järjesti uutena tapahtumana Ouluun Piispanpyöräilyn, jolla kerättiin varoja vähävaraisten lapsiperheiden liikuntaharrastusten tukemiseen Oulun seudulla. Vuoden päätteeksi piispa julkaisi kirjan: Pyhästä ja Pohjoisesta, joka sisältää puheita ja kirjoituksia ensimmäiseltä piispavuodelta. Kertomusvuosi sisälsi runsaasti erilaisia kohtaamisia ja tapahtumia niin hiippakunnassa kuin sen ulkopuolellakin.

5.2 TUOMIOKAPITULI

Tuomiokapitulin kollegio käsitteli hiippakunnan hallintoa ja toimintaa koskevia asioita, pappien virka- ja koulutusasioita, seurakuntien hallinto-, talous- ja kiinteistöasioita sekä kanteluasioita. Kollegio kokoontui 13 kertaa ja käsitteli 593 asiaa. Tuomiokapitulissa tuli vireille kuluneen vuoden aikana 7 kirkkoherran viran sekä 8 kappalaisen viran täyttöprosessia. Kanteluita ja valituksia tuli vuoden aikana vireille 4.

5.3 HIIPPAKUNTAVALTUUSTO

Oulun hiippakunnan hiippakuntavaltuusto kokoontui vuonna 2019 kaksi kertaa: 16.2. sekä 8.6.2019. Toimintasuunnitelman ja talousarvion sekä toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen hyväksymisen lisäksi kokouksissa keskusteltiin kirkon ajankohtaisista aiheista. Hiippakuntavaltuuston käsittelyyn ei vuoden 2019 aikana tuotu aloitteita.

6 NEUVOTTELUKUNNAT

Oulun hiippakunnassa on toiminut vuonna 2019 seuraavat neuvottelukunnat:

- Oulun hiippakunnan jumalanpalvelus- ja musiikkitoiminnan neuvottelukunta
- Oulun hiippakunnan lähetyksen ja kansainvälisen työn neuvottelukunta
- Oulun hiippakunnan kasvatustoiminnan neuvottelukunta
- Oulun hiippakunnan diakonia- ja yhteiskunnallisen työn neuvottelukunta
- Oulun hiippakunnan ympäristötoiminnan neuvottelukunta

Neuvottelukunnat ovat esittäneet toimintakertomuksensa tuomiokapitulille, joka on hyväksynyt ne 6.2.2020.

7 TYÖALAT JA KOULUTUSTOIMINTA

7.1 KOULUTUSTOIMINTA

Yhteistyö rovastikuntien kanssa koulutustoiminnassa jatkui vuoden aikana. Koulutusyhteistyötä jatkettiin myös hiippakunnan alueella toimivien kouluttavien laitosten kanssa. Kirkkopalvelujen kanssa tehtiin yhteistyötä erityisesti luottamushenkilökoulutuksessa.

Vuonna 2019 keskityttiin hiippakuntapäivien järjestämiseen ja muita koulutuksellisia tapahtumia oli vähemmän. Maaliskuussa järjestettiin alueelliset päivät Kokkolassa, Kempeleessä, Kemissä ja Sodankylässä, joissa käsiteltiin vapaaehtoisuuteen liittyviä teemoja.

7.2 DIAKONIA JA YHTEISKUNNALLINEN TYÖ

Kulunut vuosi oli monien muutosten vuosi. Piispan vaihdoksen myötä diakoniaviihkimyksen käytäntöjä muutettiin. Diakoniansiihkimystä voivat hakea sellaiset diakonian virkaan kelpoistavan tutkinnon suorittaneet.

taneet, jotka tulevat töihin johonkin Oulun hiippakunnan seurakuntaan tai joilla on diakoniaan liittyviä tehtäviä kristillisen järjestön, valtion, kunnan, säätiön, yksityisen järjestön tai muun yhteisön palveluksessa. Muun kuin seurakunnan palvelukseen tulevalta edellytetään kirjallista lausuntoa diakonisista tehtävistä organisaation edustajalta. Lisäksi, jos kelpoinen henkilö hakeva toimii säännöllisesti seurakunnan vapaaehtoistehtävissä, kyseessä olevan seurakunnan kirkkoherra voi esittää kirjallisen pyynnön diakonianvihkimyksestä. Helatorstaina piispa Jukka Keskitalo vihki diakonian virkaan 10 henkilöä.

Hiippakunta lähetti kaksi henkilöä Suomen mielenterveysseuran järjestämään Mielenterveyden ensiavun kouluttajakoulutukseen Helsinkiin. Vuoden aikana he toteuttivat kolme pilottikoulutusta, jotka on suunnattu kaikille seurakuntien työntekijöille. Koulutus antaa valmiuksia ja kykyä kohdata erilaisia ihmisiä sekä asiakastilanteissa että työyhteisöissä. Mielenterveys on tärkeä elämäntaito. Mielenterveyden ensiavun taidot vahvistavat myös työyhteisötaitoja. Koulutuksia tarjotaan jatkossa 2x vuodessa eri puolilla hiippakuntaa.

Oulun hiippakunta on edelläkävijä paikallisen avustamisen työssä. Kuluvana vuonna kirkkohallitus teki tutkimuksen paikallisen avustamisen mallista ja kahdeksasta mukana olevasta rovastikunnasta peräti seitsemän on Oulun hiippakunnasta. Ensimmäiset rovastikuntarahastot ovat toimineet Oulun hiippakunnan alueella jo vuodesta 2016. Paikalliseen avustamiseen on myönnetty 2017-2019 rahaa yhteensä 150 000 €, joilla on pystytty avustamaan yhteensä noin 80 perhettä tai yksilöä. Rovastikuntarahaston avulla seurakuntien vähävaraisia on voitu auttaa oman seurakunnan varoja enemmän.

7.3 JUMALANPALVELUS- JA MUSIIKKITYÖ

Oulun hiippakunnan jumalanpalvelus- ja musiikkitoiminnan tavoitteena on tukea, ohjata ja edistää Oulun hiippakunnan seurakuntia ja niiden työntekijöitä jumalanpalveluselämän ja kirkkomusiikin kysymyksissä. Lisäksi hiippakunnan jumalanpalvelus- ja musiikkitoiminta pitää yllä yhteyksiä eri yhteistyötahoihin ja seuraa kirkon jumalanpalveluselämän ja kirkkomusiikin sekä yleisen musiikkikulttuurin kehitystä.

Vuoden 2019 toiminnan keskiössä olivat jumalanpalveluselämän kehittäminen ja hiippakuntapäivät, jossa teemana olivat muutos ja hyvinvointi. Neuvottelukunta teki osana Kirkon koulutuskeskuksen ryhmää opintomatkan Skotlantiin 2. – 7.5.2019, jossa tutustuttiin laajasti paikalliseen jumalanpalvelus- ja hartauselämään.

7.4 KASVATUSTOIMINTA

Koulutusten saavutettavuutta kehitettiin. Digitaalinen saavutettavuus parani. Lisäksi otettiin käyttöön uusia pedagogisia menetelmiä mm. palvelumuotoilu Kirkon kasvatuksen tulevaisuusselonteon pilottikokeiluissa. Palvelumuotoilu prosessin osallistajat kirjoittivat blogeja kehitystyön tuloksista. Kokemusten perustella jatkossa kehitetään teknologian hyödyntämistä ja vahvistetaan kokeilukulttuuria. Dialoginen työtapana oli läsnä eri prosesseissa. Valmisteltiin nuorten vaikuttajaryhmien hiippakunnallista tapaamista yhdessä seurakuntien nuorten kanssa.

7.5 LÄHETYS- JA KANSAINVÄLINEN TYÖ

Työala pyrki vastaamaan strategisiin tavoitteisiin lähetysyhteisten ja lähetysteologioiden sekä monikulttuurisen työn vastuunkantajien osalta. Tavoitteena oli myös tukea kaikkia muita seurakuntien työntekijöitä lähettyksen ja kansainvälisen työn näkökulmien toteuttamiseen.

Työalan haasteena olivat seurakuntien pienenevät resurssit lähettykseen ja kansainväliseen työhön sekä haasteet uusien vapaaehtoisten löytämiseen. Toiveena tuli kuitenkin, että koulutuksissa olisi jatkossa

enemmän myös osallistavaa toimintaa. Haasteena ovat pitkät etäisyydet, joten alueelliset koulutukset ja neuvottelut sekä yhteydenpito suoraan työntekijöihin olivat perusteltuja.

7.6 YMPÄRISTÖTOIMINTA

Toimintavuotena 2019 ympäristötoiminnan neuvottelukunta on ollut mukana uuden ympäristödiplomikäsikirjan uusimistyössä, joka on tarkoitettu julkaista Oulussa Kirkon ympäristöpäivillä syyskuussa 2020. Oulun hiippakuntaan koulututtui kaksi uutta ympäristödiplomin auditoijaa, jotka ovat käyneet koulutuksessa lävitse uuden käsikirjan sisältöjä. Lisäksi neuvottelukunta on välittänyt tietoa Kirkon energia- ja ilmastostrategiasta "Hiilineutraali kirkko 2030". Vuoden 2019 aikana ympäristödiplomi myönnettiin Oulun hiippakunnassa Muhoksen ja Utajärven seurakunnille. Oulun hiippakunnan tuomiokapituli on valmisteellut ympäristöohjelmaa ja saa ympäristödiplomin vuonna 2020. Oulun ja Kuopion hiippakunnan yhteiset ympäristöpäivät 2019 järjestettiin huhtikuussa Suonenjoella.

7.7 TYÖNOHJAUS JA TYÖYHTEISÖJEN KEHITTÄMISTOIMINTA

Työnohjauksia kysyttiin vilkkaasti hiippakunnan alueella ja yhä useammin pyyntöjä tulee myös hiippakunnan ulkopuolelta ja muista kirkkokunnista. Näihin pyyntöihin on vastattu mahdollisuuksien mukaan, useimpiin olemme pystyneet antamaan apua.

Kirkon valtakunnalliset työnohjaajien neuvottelupäivät pidettiin Oulussa toukokuussa. Osallistujia oli 66. Neuvottelupäivien teemana oli sukupuoliroolit työssä, hyvä kosketus ja myös seksuaalisen häirinnän teemaa käsiteltiin. Tärkeänä osana ohjelmaa oli musiikki ja oman ajan ja voimavarojen löytäminen.

7.8 TYÖYHTEISÖKONSULTOINTI

Piispan tarkastuksia on kehitetty kuluvan vuoden aikana ja erityisesti piispan talon omien työyhteisökonsepttien roolia niissä on vahvistettu. Noin puoli vuotta ennen varsinaista piispan tarkastusta, työyhteisölle tehdään työhyvinvointikysely, joka käydään työyhteisön kanssa läpi työyhteisökonseptin ja pappisasessorin kanssa. Tästä tapaamisesta tehdään raportti piispalle. Työyhteisökonseptit ovat mukana myös piispan tarkastuksen aikana piispan ja työyhteisön tapaamisessa.

Hallinnon ja talouden tarkastaminen ovat edelleen mukana ja niistä asessori tekee raportin piispalle. Prosessiin kuuluu vielä kirkkoherran ja piispan kehityskeskustelu noin kuukautta ennen tarkastusta. Uudistunut prosessi antaa tietoa työyhteisöstä ja sen toimivuudesta ja mahdollisuuksia puuttua, jos tukea tarvitaan. Muutos mahdollistaa pitkällä tähtäimellä oikea-aikaisen ja aiemman puuttumisen työyhteisön haasteisiin.

7.9 TYÖ MATKAILIJOIDEN PARISSA

Hiippakunnan alueella sijaitsevat matkailijoita varten rakennetut tunturikappelit; Pyhän Paavalin kappeli Saariselällä, Marian kappeli Levillä, Pyhän Laurin kappeli Ylläksellä ja Revontulikappeli Pyhätunturilla. Kappeleista vastaavien organisaatioiden yhteistyökokoukseen kokoonnuttiin syyskuussa.

7.10 SAAMELAISTYÖ

Saamelaistyötä tehdään yhteistyössä eri yhteistyötahojen, kuten esimerkiksi Suomen saamelaiskäräjien, Sami Sosterin, erilaisten saamelaisyhdistysten sekä Norjan ja Ruotsin saamelaisten kirkkoneuvostojen kanssa. Yhteistyötä tehdään myös muiden alkuperäiskansojen kanssa, kuten esimerkiksi Tansanian, Morogoron hiippakunnan parakuyo-maasaiden kanssa, sekä Kirkkojen Maailman Neuvoston kautta. Kirkkohallituksen täysistunto perusti 11.12.2012 kokouksessaan koko Suomen evankelis-luterilaista kirkkoa

kattavan saamelaistyön neuvottelukunnan. Kirkkohallituksessa saamelaisasiat on liitetty osaksi yhden toiminnallisen osaston työalasihteerin työtä.

7.11 VIITTOMAKIELINEN TYÖ

Kokoavan toiminnan keskiössä ovat viittoma- ja kaksikieliset jumalanpalvelukset, joita Oulun piirin alueella on vietetty yhteensä 34. Piirin alueella kokoontuvat ryhmät (kokoontumispaikkakunnat Oulu, Kaajaani ja Rovaniemi) ovat jatkaneet toimintaansa edellisen vuoden tapaan lukuun ottamatta Tornion ryhmää, joka jäi pitkäaikaisen diakoniaviranhaltijan eläköidyttyä tauolle. Vuoden aikana painopisteenä on ollut messujen kehittäminen (vapaaehtoiset, monipuolisuus), ja oletettavasti tämän takia messukävijöiden määrä on ollut lisääntymään päin.

Vuoden 2019 aikana olleista erityisistä tapahtumista raamattuluentoja suora lähetys Piispantalon kanavalla sai paljon kiitosta. Lisäksi on mainittava Kuurojen lähetys ry:n vuosijuhla, joka kokosi Ouluun maailmaksi viikonlopuksi viittomakielisiä henkilöitä ympäri Suomen.

Toiminnassa lisääntymistä oli yksityisehtoisissa, akuuteissa kohtaamisissa ja toimituksissa ryhmävierailujen ja kotikäyntien ollessa edellisvuotta pienemmässä roolissa. Kuurojen liiton ja Suomen kuurosokeat ry:n aluepalveluissa toteutetut lomautukset ja muut säästötoimet ovat näkyneet kuurojenpapin työssä merkittävästi lisääntyneinä yhteydenottoina.

7.12 HANKETOIMINTA

Kohdataan-hanke (2019-2021) käynnistyi helmikuussa. Hankkeessa on mukana kahdeksan pohjoissuomalaisista seurakuntaa ja sen keskeisenä tavoitteena on uudistaa seurakuntien työkalut kunkin omista lähtökohdista käsin. Vuoden 2019 aikana saatiin päätökseen käynnistys- ja kartoitusvaiheet, jolloin sitourettiin seurakunnat hankkeeseen ja aloitettiin seurakuntakohtaisen tilannekuvan muodostus. Vuoden 2019 aikana aloitettiin myös valmentava vaihe, jonka aikana saatiin valmiiksi kunkin seurakunnan tilannekuvat, nimettiin kehittämistoimenpiteet, tehtiin kehittämissuunnitelmat ja käynnistettiin seurakuntien kehittämistoiminta.

Kohdataan-hankkeen lisäksi on toteutettu pienimuotoisempi kehittämishanke yhdessä hankkeen ulkopuolisessa seurakunnassa.

7.13 KANSAINVÄLISET YHTEYDET JA EKUMENIA

Oulun hiippakunnalla on vahvat ekumeeniset ja kansainväliset yhteydet. Hiippakunta on toiminut aktiivisesti Barentsin kirkkojen neuvostossa. Neuvoston vuosikokous pidettiin syyskuussa Oulussa. Kansainvälisiä yhteistyökumppaneita ovat Luulajan hiippakunta Ruotsista, Inkerin kirkon Muurmanskin seurakunta Venäjältä ja Barentsin kirkkojen neuvosto. Piispa vieraili Itäisen Viktorianjärven ystävyshiippakunnassa Tansaniassa, jossa solmittiin uusi yhteistyösopimus hiippakuntien välille.

7.14 VIESTINTÄ

Viestintätiimi aloitti viestinnän kehittämisen Oulun hiippakunnassa luoden sosiaalisen median sisältöstrategian kapitulien henkilöstön viestintää ohjaamaan. Strategiaprosessi vietiin läpi vuoden aikana ja loppuvuodesta otettiin ensimmäiset askeleet strategian jalkauttamiseksi. Strategian liitteenä olevaa kriisiviestintäsuunnitelmaa hiottiin vuoden aikana.

Vuoden suurin haaste oli hiippakuntapäivien ja Piispanpyöräilyn viestintä. Uuden piispan johdosta yhteydet medioihin olivat aktiivisia ja sekä piispa että hiippakunta saivat vuoden aikana hyvin näkyvyyttä hiippakunnan medioissa.

Koulutustoiminnasta tiedotettiin Sakasti-palvelun kautta. Lisäksi koulutuksista ja tapahtumista tiedotettiin eri ammattiryhmille sähköpostitse, kirjeitse ja hiippakunnan nettisivuilla. Suuremmista yhteisistä tapahtumista on tiedotettu myös paikallisten tiedotusvälineiden kautta. Lisäksi käytössä on ollut hiippakunnan Facebook-sivu, Twitter, Instagram sekä Ofélas -uutiskirje, joka lähetettiin jokaisen istunnon jälkeen. Piispa Jukka Keskitalon Facebook- ja Twitter -tilien kautta on tehty piispan työtä näkyväksi sosiaalisessa mediassa. Vuoden lopussa alkoivat työt saavutettavuusvaatimusten mukaisten verkkosivujen eteen sekä oulunhiippakunta.fi että oulunpiispa.fi -sivustoilla.

Viestintätiimin puheenjohtajana toimi piispan erityisavustaja, joka oli kertomusvuoden aikana myös Oulun seurakuntayhtymän viestinnän asiantuntijaryhmän ja kirkon viestinnän neuvottelukunnan jäsen.

8 HENKILÖSTÖ

8.1 HIIPPAKUNTAVALTUUSTO

8.1.1 Maallikkojäsenet

Hekkala, Markku
Kantola, Marja
Kemppainen, Elina
Kivioja, Arto
Kulpakko, Aino
Lahti, Liisa
Lampela, Ritva
Paananen, Aino
Pouke, Eeva
Salo, Heikki
Savela, Antti
Taskila, Matti
Vuollet, Marja-Leena

8.1.2 Pappisjäsenet

Helomaa, Seija, kappalainen
Lautamo, Aki, kappalainen
Lindström, Mirja-Liisa, aluekappalainen
Oikarinen, Erja, kirkkoherra
Sirviö, Jouni, kirkkoherra
Tirola, Kaija, seurakuntapastori, työnohjaaja
Törmänen, Tuomo, kirkkoherra, lääninrovasti

8.1.3 Saamelaisten edustaja

Magga, Ulla-Maarit, opettaja, sairaanhoitaja

8.2 TUOMIOKAPITULIN JÄSENET

Jukka Keskitalo, puheenjohtaja
Saarinen Satu, tuomiorovasti
Tirola Kari, pappisasessori
Nissinen Heikki, pappisasessori
Paananen Aino, maallikkojäsen
Ruotsalainen Kari, hiippakuntadekaani, virkavapaa 30.3.-31.12.2019
Juha Muilu vs. hiippakuntadekaani 60 % 8.4. - 14.6.2019
Pesonen Niilo, vs. hiippakuntadekaani 50 % 12.8.-31.12.2019
Aalto Mari, lakimiesasessori
länäolo- ja puheoikeudella:
Kantola Marja, hiippakuntavaltuuston puheenjohtaja

Uusimäki Outi, hiippakuntapastori, sihteeri, virkavapaa 1.11.2019-30.4.2020

Liiti Päivi, vs. hiippakuntapastori, sihteeri 21.10.2019-30.4.2020

8.3 TUOMIOKAPITULIN

HENKILÖKUNTA

Aalto Mari, lakimiesasessori
Arhippainen Raili, toimistosihteeri
Eskola Anu, toimistosihteeri
Ikonen Leila, vs. kuurojenpappi 1.11.2019-30.4.2020
Keskitalo, Jukka, piispa
Kronqvist Saija, hiippakuntasihteeri
Kuikka Mirva, hiippakuntasihteeri
Laurila Matti, hiippakuntasihteeri
Liiti Päivi, kuurojenpappi, virkavapaa 21.10.2019-30.4.2020
Liiti Päivi, vs. hiippakuntapastori 21.10.2019-30.4.2020
Maukku Elisa, projektipäällikkö 11.2.2019-10.2.2021
Niittyvuopio Erva, saamelaistyön sihteeri
Paaso Raimo, hiippakuntasihteeri (osa-aikainen 50 % 1.1.-31.3., 1.10.-31.12.2019 sekä 80 % 1.4.-30.9.2019)
Ruotsalainen Kari, hiippakuntadekaani, virkavapaa 30.3.-31.12.2019
Juha Muilu vs. hiippakuntadekaani 60 % 8.4. - 14.6.2019
Pesonen Niilo, vs. hiippakuntadekaani 50 % 12.8.-31.12.2019
Urponen Harriet, piispan erityisavustaja 14.1.2019 alkaen
Uusimäki Outi, hiippakuntapastori, virkavapaa 1.11.2019-30.4.2020
Vuorma Anna-Maija, toimistosihteeri

DIAKONIA JA YHTEISKUNNALLISEN TYÖN TOIMINTAKERTOMUS 2019

Tavoite

Hiippakunnan diakonia- ja yhteiskunnallisen työn neuvottelukunnan tehtävänä on kehittää diakonia- ja yhteiskunnallista työtä ja siihen liittyvää koulutusta hiippakunnan alueella. Sen tehtävänä on tukea erityisesti seurakuntien diakoniatyöntekijöitä ja työalalla toimivia pappeja diakonian toteuttamiseksi seurakunnissa sekä tukea työntekijöiden hengellistä elämää ja työssä jaksamista.

Neuvottelukunta

Diakonia ja yhteiskunnallisen työn neuvottelukunta on nimetty ajalle 1.1.2017–31.12.2020.

Diakonissa	Camilla Honkala, Kokkola, puheenjohtaja
Kappalainen	Tapio Karjula, Kemi, varapuheenjohtaja
Diakonissa	Marjo Rundgren, Rovaniemi
Diakoni	Helena Koivukangas, Pudasjärvi
Kirkkoherra	Heikki Nissinen, Utajärvi
Aluekoordinaattori	Lea Rättyä, Diakonia-ammattikorkeakoulu, Oulu
Diakoniajohtaja	Pekka Asikainen, Diakonissalaitoksen säätiö, Oulu (erosi työtehtävien muututtua 1.9.2019),
Diakoniatyön päällikkö	Outi Uusimäki, Diakonissalaitoksen säätiö, Oulu (nimetty tuomiokapitulin kollegiossa 20.11.2019)
Diakoniajohtaja	Marja-Leena Tahkola, Caritas-säätiö
Kollegion edustaja	Aino Paananen, Oulu
Hiippakuntasihteeri	Mirva Kuikka, Oulun hiippakunnan tuomiokapituli

Neuvottelukunnan puheenjohtajana toimii Kokkolan johtava diakoniatyöntekijä Camilla Honkala ja varapuheenjohtajana Kemin yhteiskunnallisen työn pastori Tapio Karjula. Tuomiokapitulin kollegion nimeämä edustaja läsnäolo ja puheoikeudella on kollegion maallikkojäsen Aino Paananen Rovaniemeltä. Neuvottelukunnan sihteerinä ja asioiden esittelijänä toimii hiippakuntasihteeri Mirva Kuikka. Kokouksessa on ohjesäännön 3§:n mukaisesti hiippakuntadekaanilla läsnäolo-oikeus ja puheoikeus. Neuvottelukunta piti toimintavuoden aikana 3 kokousta. Neuvottelukunnan kokousten lisäksi järjestettiin jo perinteeksi tullut Hiippakunnallinen diakoniaseminaari Oulussa.

Toimintakertomuksessa kerrotaan myös hiippakuntasihteerin työhön kuuluvista yhteisistä asioista, jotka eivät ole diakonia ja yhteiskunnallisen työn neuvottelukunnan toimintaa.

Toiminnan painopisteet

1. Tuetaan työntekijöiden ja luottamushenkilöiden identiteettiä ja hengellistä elämää työkuulttuurin muutoksessa
2. Tuetaan seurakuntien työala johtajia työyhteisöjen haasteissa ja muutosprosesseissa
3. Huolehditaan henkilöstön hyvinvoinnista muutostilanteessa
4. Etsitään ja kehitetään edellytyksiä työalat ylittävän ja verkostoituneemman toimintakulttuurin syntymiselle seurakunnissa.

Neuvottelukunta toimi tuomiokapitulin sille myöntämän määrärahan puitteissa

Kumppanuus			
Strategien tavoite	Toimenpide	Vastuu/ Toteuttaja	Seuranta, arviointi
Tuetaan erityisesti diakonia- ja yhteiskunnallisen työn työntekijöiden ja luottamushenkilöiden identiteettiä ja hengellistä elämää työkalutuuressa muutoksessa	Rovastikuntatapaamiset ja saatavilla olo sekä sähköpostitse että puhelimitse	Hiippakuntasihtööri	Hpk sihtööri on tavannut työntekijöitä <i>rovastikunnallisissa diakonia tapaamisissa</i> 15.1 Tyrnävällä, kun Raahen ja Limingan rovastikunnat yhdistyivät. Haapavedellä 11.11., kun Pyhäjärven seurakunta liittyy osaksi Oulun hiippakuntaa ja Kalajoen rovastikuntaa. Muihin rovastikuntakokouksiin lähetetty pyydettäessä kooste hiippakunnan ajankohtaisista asioista, koulutustärpeistä jne.
		Työryhmä ja kapitulin henkilökunta	<i>Hiippakuntapäivillä</i> kohdattiin runsaasti työntekijöitä, osallistujia oli noin 500. Erillistä diakoniatyöntekijöiden tapaamista ei järjestetty eikä sille täällä kertaa ollut erityistä tarvetta.
		DY neuvottelukunta ja hiippakuntasihtööri	<i>Perinteinen Hiippakunnan diakoniaseminaari</i> järjestettiin De Gamlas Hem hotellissa ja osallistujia oli 18 (vain kaksi kutsuttua olivat estyneitä) ja lisäksi toisena päivänä mukaan oli kutsuttu diakoniapappeja, joita paikalle tuli 6. <i>Diakoniapapeille</i> oli tehty kevään aikana <i>kysely</i> papin roolista tiimissä, perehdytyksestä tehtävään, yhteistyöstä ja haasteista. Kysely lähetettiin 56:lle papille, vastauksia sain 15, vastausprosentti 27%. Vain puolet vastanneista oli saanut perehdytystä diakoniapapin tehtävään. Kysely osoitti, että tehtävä nähtiin monipuolisena ja mielenkiintoisena, mutta oli omasta aktiivisuudesta kiinni, kuinka paljon osallistui diakonian asioihin. Rooli tiimissä koettiin osittain epäselvänä eikä siihen ole selkeää rakennetta. Neuvottelukunnan ja rovastikunnan diakoniavastaavien lisäksi päivään osallistuivat kirkon koulutuskeskuksesta Helena Tuominen ja Diakonia-ammattikorkeakoulusta Heini Lekander. Työaikaan siirtyminen herätti vilkasta keskustelua ja pohdintaa. Henkilöstövähennykset seurakunnissa ja tiukkaneva talous luovat paineita, kun yhteiskunnalliset muutokset tuovat diakonian entistä tarpeellisemmaksi seurakunnassa. Hyviä kokemuksia ja käytäntöjä seurakuntien kesken jaettiin aiempien vuosien malliin.
		Hiippakuntasihtöörin	<i>Seurakuntalainen voimavarana tapahtumapäiviä</i> järjestettiin maaliskuun aikana neljä: Kokkolassa (83), Kempeleessä (63), Kemissä (61) ja Sodankylässä (31). <i>Etukäteen tehty kysely</i> sekä työntekijöille että vapaaehtoisille antoi runsaasti materiaalia päivän keskusteluihin. Palaute oli innostavaa, koettiin hyväksi, että kapituli jalkautuu ja seurakunnan työntekijöiden ei tarvitse liikkua kauas. Myös

			vapaaehtoisten ja työntekijöiden vuoropuhelun paikka oli kyselyaineisto on käytettävissä mahdollista myöhempää Yhteensä vastauksia kyselyyn tuli 130 kpl. <i>Kohdataan hanke</i> tähtää uuden, asukkaita ja seurakuntalaisia entistä osallistavamman toimintakulttuurin löytämiseen seurakunnissa.
Tuetaan seurakuntien työala johtajia työyhteisöjen haasteissa ja muutosprosesseissa	Johtavien dtt neuvottelupäivä Hanketoiminnan edistäminen:	Kirkkohallitus ja Turun hiippakunta Hiippakuntasihteri ja DY neuvottelukunta Diak, seurakunnat, hiippakunta, yhdistykset ja yhteisöt Hiippakunta, hiippakuntasihterit, 8 seurakuntaa, Mirvalla 4 seurakuntaa, projektipäällikkö	<i>Diakoniajohtajien valtakunnalliset neuvottelupäivät</i> pidettiin Porin Yyterissä. Oulun hiippakunnasta oli mukana muu diakoniajohtajia. <i>Hiippakunnalliseen diakoniajohtajien neuvottelupäivään</i> helmikuussa osallistui 9 diakoniajohtajaa (diakoniajohtajia hiippakunnassa). Erityisesti uudistunut rippikoulu puhutti johtajia. Se haastaa mukaan diakoniaa entistä enemmän, innostaa, resurssit haastavat. Toinen mielenkiintoa herättävä yhteinen asia oli suorituslisäkeskustelut. Hiippakunta on kumppanina useissa hankkeissa ja hiippakunnan alueen seurakunnissa on monenlaista hanketoimintaa <i>keittiön</i> ajatuksella järjestetään ruokailuja ja aamupuuroja useissa hiippakunnan seurakunnissa. <i>Palliativisen hoito</i> saanut valtakunnallistakin näkyvyyttä mediassa. <i>Sarah hanke</i> on Kirkkohallituksen kanssa toteutettu kansainvälinen huomioiva hanke. Muita osallistujia ovat Saksa, Unkari ja Viro. Suomesta mukana on Pudasjärven seurakunta, jossa hyviä tuloksia. Vanhaa kylätoimintaa on elvytetty ja uusia vapaaehtoisia on saatu kontaktihenkilöiksi 29. <i>Kohdataan -hanke</i> on hiippakunnan hallinnoima oma hanke, se alkoi helmikuussa ja mukana on kahdeksan seurakuntaa tavoitteena on toimintakulttuurin muutos ja esimiesten valmentaminen osallistavaan työotteeseen. Hanketyö on viety työaikaan (20%), mutta on ollut innostavaa ja motivoivaa. Vuoden aikana on pidetty kolme työpajaa, joiden perusteella jokaiseen seurakuntaan tilannekuva ja kehittämissuunnitelma. Hanke jatkuu vielä tulevan vuoden 2020.
Työnilo ja työhyvinvointi			
	Toimenpide	Vastuu/ Toteuttaja	Seuranta, arviointi
Henkilöstön hyvinvoinnista huolehtiminen muutostilanteessa	Tuetaan lähiesimiehiä huomaamaan tilanteet ja tarttumaan ongelmatilanteisiin nopeasti Aktiivisen tuen käyttöönotto	Hiippakuntasihteri ja kapitulin henkilökunta Hiippakuntasihteri ,t yönohjaajat ja konsultit Hiippakuntasihteri ja neuvottelukunta	Johtavien päivässä tämäkin asia oli keskusteluissa esillä. Vertaistuki ja hyvien käytäntöjen jakaminen antavat työkaluja va asioiden puheeksi ottamiseen. Asiat nousevat esille työnohjaustilanteissa ja lisääntyvinä työyhteisökonsultointeina. Yhä useammissa seurakunnissa on käytössä varhainen tuki ja muut aktiivisen tuen menetelmät. Työyhteisön ilmapiiri on tärkeä hyvinvoinnin kannalta. Avoin vuorovaikutus ja palautteen anto ovat keinoja sen vahvistamiseksi. Hiippakunta lähetti kaksi henkilöä <u>Mielenterveyden ensiavun (MTEA) kouluttajakoulutukseen</u>. Vuoden aikana on toteutettu <u>pilottikoulutusta</u>, jotka on suunnattu kaikille seurakuntien työntekijöille, erityisesti asiakastyötä tekeville. Pilottikoulutusta on pidetty kaksitoista Oulussa ja yksi Rovaniemellä. Koulutus antaa valmiuksia ja kykyä kohdata erilaisia ihmisiä sekä asiakastilanteissa et

			Mielenterveys on tärkeä elämäntaito. Mielenterveyden ensiavun työyhteisötaitoja.
Työmäärän suhteuttaminen olemassa oleviin resursseihin	Rohkaistaan työntekijöitä arjen moninaisten haasteiden keskellä priorisoimaan työtään	Hiippakuntas sihteeri ja neuvottelukunta	<i>Työn priorisointi</i> oli esillä keskusteluissa sekä Kohdataan muissa työntekijä tapaamisissa. Työn hyvä suunnittelu, yhdessä tekeminen, työtapojen kehittäminen, toimintaympäristö seurakuntalaisten osallistaminen ja kokousten jämäköittäminen ovat keinoja hyvän työn sujumiseen. <i>Työaika</i> muuttaa väistämättä työkuultuuria seurakunnassa ja hyvin toteutettuna sillä on paljon mahdollisuuksia muuttaa t sujuvammaksi ja myös rajata sitä. Etäyhteyksiä on hyödynnetty sekä kokouksissa että koulutuksissa.
Työn edellytykset			
Strateginen tavoite	Toimenpide	Vastuu/ Toteuttaja	Seuranta, arviointi
Kirkon Henkisen huollon toimivuus Oulun hiippakunnan kaikilla alueilla suuronnettomuuksissa	HeHu alueiden muodostaminen maakuntarajat huomioiden	Hiippakuntas ihteeri ja Keski-Pohjanmaan HeHu	<i>Kirkon henkisen huollon koulutus päivä</i> pidettiin Ylivieskassa, Suvannon kappelissa 21.2.19. Osallistujia oli laajasti ym hiippakuntaa, yhteensä 63 henkilöä. Anneli Wallgren, kriisi- ja traumapsykoterapeutti luennoi aiheesta Mitä trauma ihmiselle tapahtuu, kun elämän perusta järkkyy. Ensihoidon kenttäjohtaja, Jani Similä kertoi Henkisen huollon merk ensihoidolle. Kirkon henkisen huollon toimintatapa ja johtaminen on herättänyt tarpeen pohtia rajapintoja henkisen huollon ja al johdon välillä. Kirkkoherrojen ja lääninrovastien saaman ajantasaisen tiedon ja työn huomioiminen ja saumaton yht huollon toimijoiden kanssa on erittäin merkittävää. Kriisitilanteiden purku työyhteisön kanssa pian tapahtuman jälke tärkeää. Tässä voi hyödyntää myös ulkopuolisia auttajia, työnohjaajia tai konsultteja. Sopimuksia HeHu toimintaan osallistumisesta ja muiden toimijoiden kanssa on solmittu, mutta ei vielä kattavasti ko hiippakunnan alueella.
Työn rakenteet			
Strateginen tavoite	Toimenpide	Vastuu/ Toteuttaja	Seuranta, arviointi
Etsitään ja kehitetään edellytyksiä työalat ylittävän ja verkostoituneemman toimintakulttuurin syntymiselle seurakunnissa.	Työmuotoajattelusta ilmiöpohjaiseen ajatteluun	Diakonia ja kv hiippakuntas ihteerit	<i>Kansainvälisen työn neuvottelupäivää</i> vietettiin kapitulissa 14.5. Osallistujia oli 10, lisäksi iltapäivään osallistui 11 diakonia ordinaatiovalmennuksessa mukana olevaa. Teema oli ajankohtainen, ilmapiirin kiristyminen erityisesti Oulussa, jossa vuo tapahtunut useita alaikäisiin kohdistuvia seksuaalisia hyväksikäyttöjä. Keskustelussa oli mukana Oulun kaupungin moniku koordinaattori Priyanka Sood. <i>Osallisena kirkon uskosta ja tehtävästä- orientoitumiskoulutus</i> uusille työntekijöille on hyvä mahdollisuus moniamm

Koulutuksen saatavuuden helpottuminen	Webinaareja nettiin, josta ne katsottavissa silloin kun itselle sopii	hiippakuntasihteeri ja mentorit	työotteen vahvistamiseen heti työuran alkumetreillä. toteutettuun koulutukseen osallistui 36 henkilöä, joista oli 12 nuorisotyönohjaajaa, 3 lähetyssihteeriä, 2 perhetyöntekijää, 3 Orientoitumiskoulutuksen jälkeen alkoi neljä moniammatillista, alueellista mentorointiryhmää ja lisäksi yksi etänä k mentorointiryhmä. <i>Taloudellisen avustamisen koulutus 1.11</i> pidettiin Oulussa, paikalla osallistujia oli 14, etänä 4 ja lisäksi koulutus stree nähtävissä hiippakunnan nettisivulla. Tämä laajentaa huomattavasti koulutuksen hyödyntäjien määrää. Aiheina oli r auttamisen malli, jossa Oulun hiippakunta on toiminut pilottina. Kahdeksasta rovastikuntarahasto mallista, 7 tuli Ou hiippakunnasta. Muista treemoja olivat Kirkon diakoniarahaston ja Sipilä-Säätiön avustustyö ja uusi rahankeräyslaki voimaan ensi vuoden alkupuolella.
Muu ohjaus-, neuvonta- ja koulutustoiminta	-Työnohjaus -PT 10 pastoraali	Hiippakuntasihteeri Hiippakuntasihteeri, dekaani ja lakimiesasessori Kirkon työyhteisökonsultit piispan talossa, asessorit	<i>Työnohjauksia</i> kysyttiin vilkkaasti hiippakunnan alueella ja yhä useammin pyyntöjä tulee myös hiippakunnan ulkopuolelta kirkkokunnista. Näihin pyyntöihin vastataan mahdollisuuksien mukaan, useimpiin olemme pystyneet antamaan apua. <i>Työyhteisön ja hallinnon pastoraalikoulutus, Pt 10</i> järjestetään hiippakunnassa joka toinen vuosi. Tänä vuonna osallistujia maksimimäärä tallikappelin tiloihin. Jatkossa mietittävä, pitäisikö koulutusta tarjota tiheämmin. <i>Piispantarkastuksia on kehitetty kuluvan vuoden aikana</i> ja erityisesti piispan talon omien <i>työyhteisökonsulttien roolia</i> on puoli vuotta ennen varsinaista piispantarkastusta, työyhteisölle tehdään työhyvinvointikysely, joka käydään työyhteisön k työyhteisökonsultin ja pappisasessorin kanssa. Tästä tapaamisesta tehdään raportti piispalle. Työyhteisökonsultit ovat m piispantarkastuksen aikana piispan ja työyhteisön tapaamisessa. Hallinnon ja talouden tarkastaminen ovat edelleen mukana ja niistä asessori tekee raportin piispalle. Prosessiin kuuluu vi ja piispan kehityskeskustelu noin kuukautta ennen tarkastusta. Uudistunut prosessi antaa tietoa työyhteisöstä ja sen toimivuudesta ja mahdollisuuksia puuttua, jos tukea tarvitaan. Muu pitkällä tähtäimellä oikea-aikaisen ja aiemman puuttumisen työyhteisön haasteisiin. Oulun hiippakunnan oli vuoro järjestää Kirkon valtakunnalliset työnohjaajien neuvottelupäivät, ne pidettiin Hotelli Edenis Osallistujia oli 66. Neuvottelupäivien teemana oli sukupuoliroolit työssä, hyvä kosketus ja myös seksuaalisen häirinnän te Tärkeänä osana ohjelmaa oli musiikki ja oman ajan löytäminen. Yleistä arviointia kuluneesta vuodesta <i>Diakoniavihkimys muuttui</i> Kulunut vuosi oli monien muutosten vuosi. Piispan vaihdoksen myötä <i>Diakoniavihkimyksen käytäntöjä</i> muutettiin. Diakon voivat hakea sellaiset diakonian virkaan kelpoistavan tutkinnon suorittaneet, jotka tulevat töihin johonkin Oulun hiippaku seurakuntaan. Aiemmin hakijoina oli myös sellaisia, jotka olivat opiskelleet Oulussa, vaikka sitten työllistyisivät muualle. D vihkimyksen voi saada myös muu kelpoisuusehdot täyttävä henkilö, jolla on diakoniaan liittyviä tehtäviä kristillisen järjest kunnan, säätiön, yksityisen järjestön tai muun yhteisön palveluksessa. Tällöin edellytetään kirjallista lausuntoa diakonis organisaation edustajalta. Lisäksi, jos kelpoinen henkilö hakeva toimii säännöllisesti seurakunnan vapaaehtoistehtävissä,

seurakunnan kirkkoherra voi esittää kirjallisen pyynnön
Helatorstaina piispa Jukka Keskitalo vihki diakonian virkaan 7
diakonissa-sairaanhoitajaa.

Kohdataan hanke

Kohdataan -hankkeen myötä on ollut innostava mahdollisuus tavata useita työyhteisöjä kokonaisuutena sen sijaan, että t
yhden työmuodon tiimin. Matkapäiviä on kertynyt, mutta jokainen niistä on ollut sen arvoinen.
Myös kapitulin jalkautuminen seurakuntiin Seurakuntalainen voimavarana päivien merkeissä oli innostava ja hyvää palau
toimintamuoto. Siellä kohdattiin laajasti sekä moniammatillisesti eri työmuotojen edustajia, myös vapaaehtoisia ja luotta
Yhteisen keskustelun ja kohtaamisen paikkaa selkeästi tarvittiin.

Rovastikuntarahastot

Kuluvana vuonna kirkkohallitus teki tutkimuksen Paikallisen avustamisen mallista. Kahdeksasta mukana olevasta rovastik
seitsemän on Oulun hiippakunnasta. Rovastikuntarahastot ovat toimineet Oulun hiippakunnan alueella pilottina jo vuode
Toimintavuoden aikana loputkin Oulun hiippakunnan rovastikunnat ovat lähteneet myös mukaan.
Paikalliseen avustamiseen myönnetty 2017-2019 rahaa yhteensä 150 000 €, joilla on pystytty avustamaan yhteensä noin
yksilöä. Rovastikuntarahaston avulla seurakuntien vähävaraisia on voitu auttaa oman seurakunnan varoja enemmän. Noi
(26%) paikallisista avustuksista on myönnetty laskujen tai rästilaskujen maksamiseen. Suurin osa laskuista oli sähkö- ja ve
myös muutamiin puhelin-, netti- ja muihin laskuihin oli myönnetty avustusta. Seuraavaksi eniten (17%) on myönnetty koo

Verkostotyö

Diakoniatyö on hyvin verkostoitunut ja on keskeisenä toimijana monissa yhteisissä hankkeissa, niin seurakunnissa kuin hi
Hiippakunnassa erityisen tärkeitä yhteistyökumppaneita ovat Diakonia-ammattikorkeakoulu, Oulun diakonissalaitoksen s
Diakoniasäätiö Caritas, Pohjois-Pohjanmaan AVI:n Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen neuvottelukunta ja koko pohjo
hyvinvointiverkosto.

Kumppanuus						
Strateginen tavoite	Toimenpide	Osatoimenpide	Aikataulu	Vastuuhenkilö /-t	Seuranta, arviointi	Tulosten seuranta
Tuetaan seurakuntien työntekijöiden identiteettiä ja hengellistä elämää työkaluturin muutoksessa erityisesti pitämällä esillä työkaluturin uudistamista ja vapaaehtoisuuden lisäämistä	Koulutus, neuvottelupäivät ja rovastikuntatapaamiset	Hiippakuntapäivät 25. - 26.9.2019	2019	Kapitulin henkilökunta	Palautekysely, jonka kokonaisarvio on hyvä	Hiippakuntapäivien talousarvio toteutui suunnitelman mukaisesti.
		Lapin, Pohjois-Pohjanmaan ja Etelä-Pohjanmaan kanttoreiden neuvottelupäivä	2019-2020 vuosittain, kerran vuodessa	Hiippakuntasihteeri A	Kokous x 2	
		Oulun, Kuopion ja Mikkelin hiippakuntien kanttoreiden neuvottelupäivät Kuopiossa, keväällä 2019	2019, joka toinen vuosi	Oulun, Lapuan ja Kuopion hiippakuntien musiikkivastaavat	Peruuntui. Oulu hiippakunta järjesti omat neuvottelupäivät Tievatuvalla 22. – 24.4.2019	
		Musiikki- ja jumalanpalveluspäivät	2019 – 2020 Vuosittain	Hiippakuntasihteeri A Jumalanpalvelus- ja kirkkomusiikkineuvottelukunta ja asiantuntijat	Hiippakuntapäivät korvasi vuoden 2019 päivät	
		Oulun hiippakuntakuoro OHO	joka toinen viikko	vapaaehtoiset ja kirkon työntekijät	J.S. Bachin h-	

					mollimessu, esityksen keväällä 2020	
		Työntekijöiden koulutus, tukeminen ja kannustus Uusien laulajien rekrytointi OHO-kuoroon Tiedotus Jumalanpalvelusneuvotteluku nnan opintomatka Skotantiin 2. – 7.5.2019.	Jatkuva toimintaa 2. – 7.5.2019 (matka ei ollut toimintasuunnitelm assa 2019)		Hiippakuntapäivät 25. – 26.9.2019. Koulutuksia ei järjestetty vuonna 2019 4 uutta laulajaa saatu syksyllä 2019, kanttoreita kuorossa yhteensä 4 Erillinen raportti matkasta	Budjetti ylittyi noin 4000 euroa lentolakon vuoksi
Tuetaan seurakuntia johtamisen ja työyhteisöjen haasteissa sekä muutosprosesseissa	mentorointi kanttoreille	mentorointi-ryhmän kanttoreille, joka kokoontuu 4 kertaa vuodessa (aamupäivätyöskentely, 2 x keväällä ja syksyllä)	2019-2020	Oulun, Kuopion ja Lapuan hiippakuntien kanssa yhdessä	Ei toteutunut	
Työnilo ja työhyvinvointi						
Strateginen tavoite	Toimenpide	Osatoimenpide	Aikataulu	Vastuuhenkilö/-t	Seuranta, arviointi	
Työn edellytykset						

Strateginen tavoite	Toimenpide	Osatoimenpide	Aikataulu	Vastuuhenkilö/-t	Seuranta, arviointi	Toteutuksen seuranta
Työn rakenteet						
Strateginen tavoite	Toimenpide	Osatoimenpide	Aikataulu	Vastuuhenkilö/-t	Seuranta, arviointi	
Lisätään hiippakunnan toiminnan alueellista kattavuutta						

KASVATUSTYÖN NEUVOTTELUKUNNAN TOIMINTAKERTOMUS 2020

Tavoite

Hiippakunnan kasvatustoiminnan neuvottelukunnan tehtävänä on kehittää kasvatustyötä ja siihen liittyvää koulutusta hiippakunnan alueella.

Neuvottelukunta

Kasvatustoiminnan neuvottelukunnan neuvottelukunta on nimetty ajalle 1.1.2017–31.12.2020. Neuvottelukunnan jäseninä ovat

Kirkkoherra	Teemu Isokääntä, Tyrnävä, puheenjohtaja
johtaja	Veijo Kosola, Pohjois-Suomen aluehallintovirasto, opetus ja kulttuuritoimi, varapuheenjohtaja
nuorisotyönohjaaja	Virpi Huttunen, Keminmaa
nuorisotyönohjaaja	Tatu Karvonen, Raahe
kehittämispäällikkö	Leena Keränen, ODL
hiippakuntavaltuuston ed.	Liisa Lahti, Oulu
Kollegion edustaja	Heikki Nissinen, Utajärvi

Neuvottelukunnan sihteerinä ja asioiden esittelijänä toimii hiippakuntasihteeri Saija Kronqvist. Kokouksessa on ohjesäännön 3§:n mukaisesti hiippakuntadekaanilla läsnäolo-oikeus ja puheoikeus.

Toiminnan painopisteet

1. Koulutusten saavutettavuuden kehittäminen: verkkokoulutukset, koulutusten striimaaminen ja videotuotanto. Digitaalinen saavutettavuus parani Teknologiaa hyödynnettiin eri muodoissa esim. striimaus ja videoklipit. Lisäksi otettiin käyttöön uusia pedagogisia menetelmiä mm. palvelumuotoilu Kirkon kasvatuksen tulevaisuusselonteon pilottikokeiluissa. Palvelumuotoilu prosessin osallistajat kirjoittivat blogeja kehitystyön tuloksista. Kokemusten perustella jatkossa kehitetään teknologian hyödyntämistä ja vahvistetaan kokeilukulttuuria. Verkkokoulutukset ja etäkokoukset on vähentäneet hiippakuntasihteerin matkapäiviä ja lisänneet työhyvinvointia. Osallisuuden vahvistaminen toteutui mm. vapaaehtoistyön koulutusta edeltävänä laajana ennakkokyselynä seurakuntien työntekijöille ja vapaaehtoisille. Barents-leiriläisiltä kerättiin kansainvälisten nuorten palaute. Tapahtumien pääjärjestäjä kerää palautteen, siksi yhteistyötapahtumissa palaute ei välttämättä välity hiippakunnalle.

2. Dialogisuus. Sitra järjesti Erätauko-dialogivalmennuksen, jota hyödynnettiin eri koulutustilanteissa. Liitettiin kirkon kasvatuksen Rauha-teemaan järjestämällä yhteistyössä Barentsin kristillisen kirkkojen neuvoston kanssa Barents-leiri Pisara-suurleirin yhteyteen. Seurattiin partion peruskirjauudistusta. Esiteltiin VASU-dialogia kirkon kasvatuksen päivillä. Hiippakuntapäivät ja muut neuvottelupäivät tarjosivat ammattikunnille vuoropuhelun paikkoja.
3. Valmisteltiin nuorten vaikuttajaryhmien hiippakunnallista tapaamista yhdessä seurakuntien nuorten kanssa.

Kasvatustoiminnantoiminnan kustannukset olivat vuodelta 12 653€. Tuomiokapitulin budjettimääräraha on 38 000 €.

Verkostoyhteistyö ja verkkokoulutukset säästivät taloudellisia resursseja

Hiippakunnan kasvatustoiminnassa on löydetty erilaisia tapoja tehdä kasvatustoimintaa, joka näkyy myös kustannussäästöinä. Verkkokoulutukset säästivät rahaa (yhteistyössä Sitra, Centria, DIAK, Kirkkohallitus). Budjettia jäi käyttämättä, koska lisätty todellisuus seurakunnassa- prosessi toteutettiin Seurakuntaopiston kanssa ja Pisara-suurleirin Barents-leirin kansainvälisen osallistujien kustannukset maksoi SKKB. Lisäksi Pisara-leirin kustannuksia tuettiin hiippakuntakolehdilla.

TOIMINTAKERTOMUS VUOSILLE 2019-2021

Kumppanuus							
Strateg. tavoite	Toimenpide	Osatoimenpide	Aikataulu	Vastuu	Seuranta, arviointi	SMART	Tulosten seuranta
Tuetaan seurakuntien työntekijöiden identiteettiä ja hengellistä elämää työkaluturin muutoksessa erityisesti pitämällä esillä työkaluturin uudistamista ja vapaaehtoisuuden lisäämistä	Koulutus, neuvottelupäivät, rovastikuntatapaamiset, johtamisenpäivät	Rippikoulun kehittämiskoulutus verkkokoulutuksena (5 osall x5kertaa)	2019-2020	DIAK, Centria, Oulun hpk	Kaikki tapahtumat (SMART-tavoitteiden asettaminen): -kasvatuksen tavoitteiden edistäminen (specific) - Osallistujamäärän seuranta live/striimaus (measurable) -saavutettavuus myös sähköisesti (attainable) -kiinnostava (relevant) -Ilmiölähtöisyys eli ajankohtaiset teemat (time-bound) -innovatiivisuuden ja luovien ratkaisujen edistäminen *Osallistujapalaute sähköisesti	Vähäinen osallistujamäärä!	Tuloksia seurattiin osallistujalähtöinen sisällöntuotanto mm. videohaastattelut, blogit: Rippikoulu.wordpress.com blogisivustolle tulokset esiin. Blogia syntyi rippikoulun digihankkeesta, samoin videoita, mutta ei kehittämiskoulutuksesta. Somevaikuttavuus: Facebookissa kymmeniä julkaisuja asiapitoisesti. Hpk:n somestrategia valmistui syksyllä. Twitter ja Instagram eivät juuri käytössä.
		Rippikoulun ajankohtaispäivä Oulu (30 osall.)	23.1.2019	Oulun hpk, Kirkkohallitus, tuomiorovastikunta Oulun hpk		Hyvin ajankohtainen ja ilmiölähtöinen.	
		Arkiretriitti, Oulu (2x 5 kertaa)	4.-8.2.2019	Oulun hpk		Vähäinen osallistujamäärä!	
		Jakamisesta jaksamiseen-	13.-	Nuori kirkko ry,		Paljon osallistujia,	

LIITE: Oulun hiippakunnan hiippakuntavaltuusto 15.02.2020 / 2

		varhaisnuorisotyönohjaajien tapaaminen (38)	14.3.2019	Oulun ja Lapuan hpk:t		ajankohtainen, Oulun ja Lapuan hpk:en yhteinen. Kiihnostava.	Onnistui! Osallistujapalaute.
		Hiippakuntapäivät(506)*	25.-26.9.2019	Oulun hpk			
		Tulevaisuus todeksi-verkkokoulutus(6 x5 kertaa) Horisontti-johtavien ja neuvottelukunnan päivä(34)*	21.2.-13.5.19 31.10.19	Kirkkohallitus, Oulun hpk		Pieni osallistujamäärä.	Blogit valmistuneista palvelumuotoiluprojekteista julkaistiin hiippakunnan kotisivuilla. Ajankohtaiset teemat, avoin ilmapäiri, eri näkökulmat esillä.
		Partion peruskirjauudistuksen seuraaminen/hpk-sihteerin ja Seppomestarit	24.3.19 Oulu 30.3.19 Rovaniemi	Suomen partiolaiset ja Pohjanmaan ja Lapin partiopiirit			Dialogiin osallistuminen.
		Orientoitumiskoulutus ja mentorointi(36)*	2.-4.9.19	Oulun hpk		Paljon osallistujia.	Moniammatillinen mentorointi 6:ssa ryhmässä
		Koulutusten ja tapahtumien viestinnän kehittäminen: nostot Ofelaksessa.(48 nostoa/9 uutiskirjettä). YHTEISTYÖT: Kirkon kasvatuksen päivät: workshopit VASU-dialogista (n.120 osall) ja rippikoulun digitaalisesta kehittämisestä (45)	14.1.2019	Kirkkohallitus, Monikatsomukselliset oppimisen tilat varhaiskasvatuksessa -hanke ja rippikoulun digi-hanke		Kirkkohallitus kerännyt palautteen.	Ennakointi tiedottamisessa.
		Katsomukset Oulun kaupungin kulttuuripolulla	14.2.19	Oulun kaupunki		Oulun kaupunki kerännyt palautteen.	
		Erätauco-dialogivalmennus(5)	2018-2019	SITRA			
		Oppilaitostyön pohjoinen		Kirkkohallitus			

		aluefoorum Gloaalkasvatusbrunnit Ylivieska (28) Kemi (18) Kuusamo (17)	2.4.19 11.11.19 12.11.19 13.11.19	Suomen Lähetyseura		SLS kerännyt palautteen.	
	Vapaaehtoisuuden lisäämiseen liittyvien käytäntöjen kehittäminen kaikilla työaloilla	Työntekijöiden koulutus, tukeminen ja kannustus Vapaaehtoisten toimintamahdollisuuksien laajentaminen (kiertue) Pisara suurleiri +kansainvälinen Barents-leiri (39 osall). Rahoitus SKKB + hiippakunnallinen kolehti. Navi-edustajien valinnat + NAVI työskentelyn koordinointi	20.3. Kokkola 21.3. Kempele 27.3. Kemi 28.3. Sodankylä 24.-29.7.2019 Toukokuu 19 -> 12.11.19 Kemi	dekaani ja koko toiminnallinen osasto	Vapaaehtoistyö on huomioitu koulutuksissa ja toiminnassa Leirin yhteinen arviointi Nuori kirkko/hiippakunta/SKKB		Vapaaehtoiskiertueen tulosten seuranta -erityisesti isostoiminta
Tuetaan seurakuntia johtamisen ja työyhteisöjen haasteissa sekä muutosprosesseissa	Työnohjaus ja konsultointi Hanketoiminta Yhteiskunnan yhdyspinta	Konsulttikoulutus (useita konsultointeja syksy 2019) Rippikoulun digitaalinen kehittäminen-vertaisoppiminen järjestö- ja paikallisseurakuntien rippikouluissa-OKM (päätyi, videoraportit kotisivuilla). Lisätty todellisuus kirkkotilassa Monikatsomukselliset oppimisen tilat	2019-2020 Ohjausryhmä seuraa ja arvioi 19.9.-4.12.19 2018-2021	dekaani hiippakuntasihteeri, Helsingin ja Oulun yliopistot, muut yhteistyökumppanit hiippakuntasihteeri hiippakuntasihteeri	on/ei uusien hankkeiden määrä Oulun hpk Seurakuntaopisto, Oulun hpk Helsingin, Oulun ja		Alkavien prossien seuranta ja mallintaminen Hanketulosten juurruttaminen Mukana Lapin ja Pohjois-

		varhaiskasvatuksessa-OKM (ei tapahtumia) Sopimusklinikka- kasvatuksen kentällä	(14.2.19/15 osall) (10.9.19/5 osall)		Itä-Suomen opistot		Suomen Aluehallintovirastojen varhaiskasvatuksen päivillä. Solmittujen sopimusten määrää ei saatu tietoon. Dialogimallit valtakunnalliseen jakoon hanketoiminnan kautta
Työnilo ja työhyvinvointi							
Strateginen tavoite	Toimenpide	Osatoimenpide	Aikataulu	Vastuuhenkilö/-t	Seuranta, arviointi		
Henkilöstön hyvinvoinnista huolehtiminen muutostilanteessa	Aktiivisen tuen käyttö Työilmapiiiristä huolehtiminen Työpanoksen arvostaminen Hyvä työterveyshuolto Työyhteisökokous Isojen muutosten ennakointi ja tiedottaminen (esim. henkilövaihdokset)	Kohtaamiset Asioiden puheeksi ottaminen nopeasti Työyhteisön yhteiset tapahtumat (esim. retket, virkistyspäivät, Lucia-juhla) Hyvät käytöstavat Tarvittaessa tukitoimet ja kuntoutus Muut tukitoimet Henkilöstön hyvinvoinnista huolehtiminen Suunnittelu hyvissä ajoin	2018 – 2020 2018 - 2020 2018 - 2020 2018 - 2020 Kaksi kertaa vuodessa 2018-2020	Esimiehet Kaikki Kaikki lakimiesasessori, Mirva Kuikka Piispa Esimiehet (päätökset tiedoksi henkilöstölle)	Työhyvinvointia koskeva kysely yhteistyössä työterveyshuollon kanssa henkilöstölle vuonna 2018 Työhyvinvointia ja vuorovaikutusta koskeva kysely henkilöstölle Tyytyväisyyskysely työterveyshuollosta – voidaan sisällyttää työhyvinvointi- kyselyyn sis. edelliseen Palautteen antaminen työkavereille		Ei toimenpiteitä. Virkistyspäivät. Työhyvinvointikyselyä ei toteutettu. Ei toteutettu kyselyä. Lakkautettiin, koska palaverikäytännöt vakiintuneet.

Työmäärän suhteuttaminen olemassa oleviin resursseihin	Työnkuvien tarkistaminen	Kehityskeskustelut / sihteeristö / työyhteisökokous	2018 – 2020	Esimiehet	Palaute esimiehelle kehityskeskustelun yhteydessä		Vs. dekaaneina Juha Muilu ja Niilo Pesonen. Työkuvia ei tarkistettu.
Matkustamisen vähentäminen	Työtehtävien priorisointi	Työajan seuranta Kehityskeskustelut	Seurataan sovitulla aikavälillä työtehtäviä ja niihin käytettyä aikaa	Kaikki Esimiehet	Arvioidaan yhdessä esimiehen kanssa toteutettua seurantaa.		Työajanseuranta hanketyössä 2015-2019-arviointi esimiehen kanssa puuttuu.
	Työn järjeistäminen	Etäyhteyksien käytön hyödyntäminen	2018 – 2020	Kaikki	Matkustaminen on vähentynyt.		Viikottain etäpalavereja, säästetty kymmeniä tuhansia kilometrejä työryhmiltä ja koulutuksilta 😊)
Työn edellytykset							
Strateginen tavoite	Toimenpide	Osatoimenpide	Aikataulu	Vastuuhenkilö/-t	Seuranta, arviointi		Toteutuksen seuranta
Varautuminen kirkon kokonaistalouden muutoksiin	Vuoden 2019 talousarvion realistinen laadinta	Tulevaisuuspäivä / skenaariotyöskentely	Tammikuu 2018	Johtoryhmä	Talous- ja toimintasuunnittelun onnistuminen		-
		Toiminta- ja taloussuunnittelupäivä/ kevään sihteeristöt	Toukokuu 2018	Johtoryhmä			
	Toimenkuvien tarkistaminen suhteessa tuleviin muutoksiin (rovastikunta/maakunnat huomioiden)	Kehityskeskustelut, esitys, käsittely henkilöstön / hiippakuntasihteereiden kanssa	Kehityskeskustelut kesä-elokuu, esitys ja käsittely lokakuu, vahvistaminen marraskuuta joulukuuta 2018	Johtoryhmä	Valmis vuoden loppuun mennessä		
Kirkon tulevaisuustyön ennakointi	Kokonaiskirkon päätösten arviointi hiippakunnan tasolla	Kasvatuksen tulevaisuustyöskentely verkkokoulutuksena	helmikuu 2019, marraskuu 2019	Kirkkohallitus, Oulun hpk			-

Työn rakenteet							
Strateginen tavoite	Toimenpide	Osatoimenpide	Aikataulu	Vastuuhenkilö/-t	Seuranta, arviointi		
Lisätään hiippakunnan toiminnan alueellista kattavuutta	Koulutuksiin ja tapahtumiin etäyhteydellä osallistuminen mahdolliseksi sekä niiden ja muiden tapahtumien tallentaminen verkkoon	Striimauksen ja tallennuksen tekninen toteutus Koulutusten ja tapahtumien pilotointi	2019-2021 Vuoden 2019 aikana	Dekaani, hiippakuntasihteerit , toimistosihteeri	Toteutettu 3-8 koulutusta -striimauksena -webinaarina -tallenteena koulutustilanteesta -podcastina on/ei/vaiheessa		Tapahtumatuotannon laadun kehittäminen: <i>Nettisivuilla kalenterissa perusinfo tapahtumista.</i> 1)ennakkoviestintä uutiskirjeessä, 2)someviestintä live-tilanteesta 3)jälkikäteisviestintä, kun materiaali tullut hiippakunnan sivulle 4)Medianäkyvyyden seuranta ja yhteiskunnallisen vaikuttavuuden arviointi. 5)Osallistava sisällöntuotanto: videohaastattelut, blogit jne.
	Lisätään pitkäjänteistä yhteistyötä rovastikuntien kanssa	Rovastikuntarajojen tarkistus, maakuntarajojen huomioiminen Rovastikunnallinen aluevastuu kapitulissa (maakunnittain?) Lääninrovastien rekrytointikäytännöt	Toukokuu 2018 Syksy 2018, toimenkuva n tarkistuksen yhteydessä Toukokuu 2018	Dekaani, lakimiesasessori, piispa			

OULUN HIIPPAKUNNAN lähetyksen ja kansainvälisen työn NEUVOTTELUKUNTA

Toimintakertomus 2019

1. Tavoite

Lähetyksen ja kansainvälisen työn tavoitteena on seurakuntien missionaalisuuden eli seurakunnan olemuksesta nousevan lähetystehtävän edistäminen ja syventäminen muuttuvassa ympäristössä ja maailmassa. **Työalan tavoitteena on hiippakunnan strategian mukaisesti osaltaan tukea** seurakuntien työntekijöiden identiteettiä ja hengellistä elämää työkulttuurin muutoksessa erityisesti pitämällä esillä työkulttuurin uudistamista ja vapaaehtoisuuden lisäämistä mm. tukemalla uusia luottamushenkilöitä. Strategian mukaisesti Tuetaan myös seurakuntia johtamisen ja työyhteisöjen haasteissa sekä. muutosprosesseissa

2. Oulun hiippakunnan lähetyksen ja kansainvälisen työn neuvottelukunta ja kokoukset

Neuvottelukunta toimii työn tarpeiden kartoittajana ja suunnittelijana. Käytännön toteutuksesta vastaa kansainvälisen työn hiippakuntas sihteeri.

Nykyisen neuvottelukunnan nelivuotinen toimikausi alkoi vuoden 2017 alussa. Neuvottelukunnan jäsenet olivat:

- Kirkkoherra **Erkki Huuki**, Kannus, puheenjohtaja
- Lähetystyön koordinaattori **Ulla Mäkinen**, Oulu, varapuheenjohtaja
- lähetystyön ja vapaaehtoistoiminnan koordinaattori **Minna Sorvala**, Kempele
- Diakoniatyöntekijä **Marja Posio**, Rovaniemi
- Kirkkoherra **Niilo Pesonen**, Tuira
- Hiippakuntavaltuuston puheenjohtaja **Marja Kantola**, Haapajärvi
- kappalainen Seija Helomaa, Kiimingin seurakunta, varajäsen
- Kansainvälisen työn hiippakuntas sihteeri **Matti Laurila**, sihteeri
- Hiippakuntadekaani **Kari Ruotsalainen**, läsnäolo- ja puheoikeus

Neuvottelukunta kokoontui toimintavuoden aikana kolme kertaa.

3. Lähetyksen ja kansainvälisen työn toiminta

- 3.1. Monikulttuurisuus jumalanpalveluselämässä –koulutus, 2. jakso 12.-14.2.19 Oulussa (12 osallistujaa)
- 3.2. Nuorten aikuisten hiippakunnallinen tapahtuma 16.2. Oulussa (180-200 osallistujaa)
- 3.3. Toiminnallisen osaston rovastikuntakiertue 18.-21.3., (Kokkolan rovastikunnan päivässä oli myös lähetyshuhlien esittely, 100 osallistujaa)
- 3.4. Lähetysseurien ja –teologioiden hiippakunnallinen neuvottelupäivä 4.4.19 Oulussa (16 osallistujaa)
- 3.5. KUA:n Ajankohtaispäivä 11.4.19 Taivassalossa (56 osallistujaa)
- 3.6. Monikulttuurisen työn neuvottelupäivä 14.5.19 Oulussa (15 osallistujaa)
- 3.7. Oulun hiippakunnan lähetyshuhlat 6.-8.9.19 Kannuksessa (1200-1600 osallistujaa)
- 3.8. Hiippakuntapäivät 25.-26.9.19 Oulussa
- 3.9. Rovastikuntien lähetysvastaavien neuvottelu 12.-13.11.19 Kemissä (9 osallistujaa)
- 3.10. Lähetysjärjestöjen hiippakunnallinen neuvottelu 26.11.19 Oulussa (15 osallistujaa)

4. Tiedotus

Kansainvälisen työn hiippakuntaseurari on tiedottanut lähetystyöstä ja muusta kv. työstä infokirjeellään neljä kertaa vuoden 2019 aikana. Toiminnasta on tiedotettu myös hiippakunnan lähetystyön kotisivujen kautta sekä hiippakunnan lähetyshuhlien kotisivujen www.ouluhiippakunnanlahetyshuhlat.fi kautta.

Hiippakuntaseurari on lähettänyt toimintavuoden aikana monikulttuurisessa työssä oleville työntekijöille ja vapaaehtoisille useita viestejä.

5. Muu toiminta

Oulun ystävyshiippakunnan, Victoriajärven itäisen hiippakunnan (ELVD) kanssa oli toimintavuoden aikana merkittävää yhteydenpitoa. Piispa Jukka Keskitalo, lakimiesasessori Mari Aalto ja hiippakuntavaltuuston puheenjohtaja Marja Kantola vierailivat ystävyshiippakunnassa lokakuun alussa. Yhteydenpitoa on ollut myös viestien välityksellä.

Kansainvälisen työn hiippakuntaseurari on tukenut henkilökohtaisilla kontakteilla lähetyksen ja monikulttuurisen työn vastuunkantajia heidän työssään. Tämä on erityisen tärkeää, sillä seurakuntien lähetysseurit ovat seurakunnissa ainoita vastaavanlaisia työntekijöitä.

5 Talous

Hiippakunnan lähetys ja kansainvälinen työ on toiminut sille annetun määrärahan 22 000 € puitteissa.

6. Taulukko

Kumppanuus					
Strateginen tavoite	Toimenpide	Osatoimenpide	Aikataulu	Seuranta, arviointi	
Tuetaan seurakuntien työntekijöiden identiteettiä ja hengellistä elämää työkaluttuurin muutoksessa erityisesti pitämällä esillä työkaluttuurin uudistamista ja vapaaehtoisuuden lisäämistä	Koulutus, neuvottelupäivät, rovastikuntatapaamiset, johtamisenpäivät	Monikulttuurisuus jumalanpalveluselämässä-koulutus (12 osallistujaa) Lähetysten neuvottelupäivä (16 osallistujaa) Monikulttuurisen työn neuvottelupäivä (15 osallistujaa) Hiippakuntapäivät Rovastikuntien lähetysvastaavien neuvottelu (9osallistujaa) Lähetysjärjestöjen hiippakunnallinen neuvottelu (15 osallistujaa)	12.-14.2.2019 (toinen jakso) 4.4.2019 4.4.2019 14.5.2019 25.-26.9.2019 12.-13.11.19 Kemissä 26.11.19 Oulussa	Työala pyrki vastaamaan strategiaan tavoitteisiin lähetysseurasteerien ja lähetysteologiien sekä monikulttuurisen työn vastuunkantajien osalta. Tavoitteena oli myös tukea kaikkia muita seurakuntien työntekijöitä lähetysten ja kansainvälisen työn näkökulmien toteuttamiseen. Työalan haasteena olivat seurakuntien pienenevät resurssit lähetykseen ja kansainväliseen työhön sekä haasteet uusien vapaaehtoisten löytämiseen.	
	Vapaaehtoisuuden lisäämiseen liittyvien käytäntöjen kehittäminen kaikilla työaloilla	Nuorten aikuisten hiippakunnallinen tapahtuma (180-200 osallistujaa) Kirkon ulkomaanavun ajankohtaispäivä (56 osallistujaa) Oulun hiippakunnan lähetysjuhlat	16.2 Oulu 11.4 Taivalkoski 6-8.9.2019	Kaikki suunnitellut koulutukset ja tapahtumat toteutuivat, ja palaute oli pääosin positiivista. Toiveena tuli kuitenkin, että koulutuksissa olisi jatkossa enemmän myös osallistavaa toimintaa. Työalan haasteena ovat pitkät etäisyydet, joten alueelliset koulutukset ja neuvottelut ovat perusteltuja. Tärkeää on myös	

		Kannuksessa (1200-1600 osallistujaa)		kansainvälisen työn hiippakuntasihteerin yhteydenpito suoraan työalan vastuunkantajiin.	
Tuetaan seurakuntia johtamisen ja työyhteisöjen haasteissa sekä muutosprosesseissa					
Työn ilo ja työhyvinvointi					
Strateginen tavoite	Toimenpide	Osatoimenpide	Aikataulu	Seuranta, arviointi	
Henkilöstön hyvinvoinnista huolehtiminen muutostilanteissa					
Työmäärän suhteuttaminen olemassa oleviin resursseihin					
Matkustamisen vähentäminen					
Työn edellytykset					
Strateginen tavoite	Toimenpide	Osatoimenpide	Aikataulu	Seuranta, arviointi	
Varautuminen kirkon kokonaistalouden muutoksiin					

Kirkon tulevaisuusty ön ennakointi					
Työn rakenteet					
Strateginen tavoite	Toimenpide	Osatoimenpide	Aikataulu	Seuranta, arviointi	
Lisätään hiippakunnan toiminnan alueellista kattavuutta		Alueelliset koulutukset Vierailut/koulutukset yksittäisissä seurakunnissa ja rovastikunnissa	maaliskuussa 2019 MM. rovastikunna n lähetyspäivie n merkeissä		

Kannuksessa ja Oulussa

13.1.2020

Erkki Huuki, puheenjohtaja

Matti Laurila, sihteeri

OULUN HIIPPAKUNNAN

YMPÄRISTÖTOIMINNAN TOIMINTAKERTOMUS 2019

1. Oulun hiippakunnan ympäristötoiminnan tavoitteet ja neuvottelukunta

1.1 Ympäristötoiminnan tavoitteet

Tuomiokapitulin perustaman ympäristötoiminnan neuvottelukunnan tehtävänä on kehittää ympäristötoimintaa Oulun hiippakunnassa. Neuvottelukunta toimii tuomiokapitulin nimeämänä asiantuntijaelimenä tukien tuomiokapitulin viranhaltijoiden työtä. Oulun hiippakunnan ympäristötoiminnan tavoite on saada hiippakunta, rovastikunnat ja seurakunnat ottamaan huomioon ympäristöasiat omissa rakenteissaan ja toiminnassaan ja edistää ympäristökasvatusta. Tähän päämäärään pyritään järjestämällä ympäristödiplomi- ja muuta ympäristökoulutusta seurakunnille yhteistyössä muiden alan toimijoiden kanssa. Toimintavuotena 2019 neuvottelukunta on välittänyt tietoa alkuvuodesta 2019 julkaistusta Kirkon energia- ja ilmastostrategiasta ”Hiilineutraalikirkko 2030”. Lisäksi neuvottelukunta on ollut tiiviisti mukana uuden diplomikäsikirjan uusimistyössä. Uusi diplomikäsikirja on tarkoitus julkaista Oulussa Kirkon ympäristöpäivillä syyskuussa 2020.

1.2 Oulun hiippakunnan ympäristötoiminnan neuvottelukunta 2017–2020

Neuvottelukunnan jäsenet:

talouspäällikkö Riitta Kukkohovi-Colpaert, puheenjohtaja Muhoksen seurakunta
yksikön päällikkö Juhani Kaakinen, Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus (1/2019 alkaen)
johtava seurakuntamestari Hannu Jussi-Pekka, Ylivieskan seurakunta
toimistopuutarhuri Outi Soukainen, Oulun seurakuntayhtymä
professori Mauno Rönkkömäki, Oulu
varajäsen, sairaalapastori Juha Tahkokorpi

Tuomiokapitulin nimeämä edustaja läsnäolo- ja puheoikeudella on tuomiorovasti Satu Saarinen. Lisäksi hiippakuntadekaani Kari Ruotsalaisella on myös läsnäolo- ja puheoikeus. Toimintavuotena 2019 Kari Ruotsalaisen tilalta syksyn kokoukseen osallistui dekaanin sijainen Niilo Pesonen. Neuvottelukunnan puheenjohtajana toimii talouspäällikkö Riitta Kukkohovi-Colpaert ja sihteerinä toimistopuutarhuri Outi Soukainen.

Neuvottelukunnalla oli toimintavuonna kolme kokousta. Kokoukset pidettiin Oulun tuomiokapitulin tiloissa 26.2., 9.5. ja 15.10.2019.

2. Toiminta

Vuonna 2019 neuvottelukunta on ollut mukana uuden ympäristödiplomikäsikirjan uusimistyössä. Seurakunnat, jotka ovat tehneet päätöksen ympäristödiplomin uusimisesta ennen vuotta 2020, ovat voineet halutessaan hakea diplomia vielä vanhan käsikirjan mukaisesti. Vuoden 2019 aikana ympäristödiplomi myönnettiin Oulun hiippakunnassa Muhoksen ja Utajärven seurakunnille. Lisäksi seurakunnista mm. Tornio ja Nivala sekä Oulun seurakuntayhtymä ja seurakunnat varautuivat uusimaan diplomin vuonna 2019. Oulun hiippakunnan tuomiokapituli on valmistellut ympäristöohjelmaa ja saa ympäristödiplomin vuonna 2020. Maaliskuussa Oulun hiippakuntaan kouluttautui kaksi uutta kirkon ympäristödiplomin auditoijaa. Kurssi järjestettiin Tampereen Ilkossa 26.-27.3.2019 ja koulutus tapahtui uuden käsikirjan luonnosten mukaisesti.

Huhtikuussa 2019 järjestettiin Suonenjoella Oulun ja Kuopion hiippakuntien yhteiset ympäristöpäivät (24.-25.4.2019). Mukana päivillä oli kaikkiaan lähes 50 henkilöä. Oulusta yhteiskyydillä päiville osallistui 11 henkilöä.

Hiippakunnallisia ympäristöuutiskirjeitä lähetettiin vuonna 2019 yksi kesäkuun alkupuolella. Lisäksi Oulun hiippakunnan sähköisen uutiskirjeessä (Ofelaš) tiedotettiin ympäristötapahtumista, kuten Oulun ja Kuopion yhteisistä ympäristöpäivistä ja tulevasta Kirkon ympäristöpäivistä 2020.

Seurakuntien metsäseminaari järjestettiin 28.8.2019 Kolilla. Neuvottelukunnasta seminaariin osallistui puheenjohtaja.

Auditoijien ja ympäristövastaavien tapaaminen järjestettiin 24.-25.9.2019 Aitoon kurssikeskuksessa Tampereella. Mukana tapaamisessa oli kaksi henkilöä Oulun hiippakunnasta.

Piispa Jukka Keskitalo luovutti Oulun hiippakuntapäivillä syyskuussa 25.-26.9. ympäristödiplomit Muhoksen ja Utajärven seurakunnille.

3. Talous

Neuvottelukunta on toiminut tuomiokapitulin sille myöntämän määrärahan puitteissa.

Oulussa 3.2.2020

Riitta Kukkohovi-Colpaert
puheenjohtaja

Outi Soukainen
sihteeri

Oulun piirin viittomakielisen työn TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2019

1. Tavoite

Oulun piirin kuurojen tavoitteena on vahvistaa piirin alueella asuvien kuurojen ja kuurosokeiden luterilaista identiteettiä, tukea viittomakielistä seurakuntayhteyttä sekä tarjota kuuroille mahdollisuus kirkon palveluihin suomalaisella viittomakielellä. Tämä toimintakertomus kuvaa ja arvioi niitä tapoja, joilla tuota tavoitetta kohti on kuljettu vuoden 2019 aikana.

2. Toiminta vuonna 2019

2.1. Toiminnalliset painopisteet ja niiden arviointi

Vuonna 2019 erityiset kehittämisen kohteena ovat olleet

1. Kokoavan toiminnan kehittäminen: toteutettu raamattuluentsarja (striimattu piirin alueelle) keväällä 2019, messujen monipuolistaminen (kokemuksellisuus, toiminnalliset kirkkokahvit), toimintaideoiden kerääminen alueen eri puolilla – toteutus mahdollisuuksien mukaan.

2. Seurakuntalaisten osallisuus: Messuvapaaehtoisuus on vakiintumaan päin, muuta vapaaehtoisuutta on tarpeen vahvistaa. Seurakuntalaisilta on tullut lisääntyvästi toiveita esim. luentojen aiheista ja retkikohteista, joita on mahdollisuuksien mukaan huomioitu.

2.2. Säännöllinen kokoava toiminta

Säännöllinen, kokoava toiminta tapahtui vuonna 2019 piirin alueella väljästi rovastikuntarajoja mukaillen. Säännöllistä toimintaa ovat

1) Jumalanpalvelukset: Vuonna 2019 piirin alueella toteutettiin 34 (v. 2018 36) viittoma-/ kaksikielistä jumalanpalvelusta, joiden lisäksi viittomakielelle tulkattiin Kuurojen lähetys ry:n vuosijuhlan messu, jossa saarnasi piispa Jukka Keskitalo. Oululaisessa Runolan toimintakeskuksen messut toteutettiin selkomessuina.

2) Seurakuntien kerhot ja ryhmät: Toiminta on jatkunut vuoden 2018 tapaan

lukuunottamatta Tornion seurakunnan viittomakielistä raamattupiiriä, joka jäi diakoniatyöntekijän vaihtumisen myötä tauolle kesällä 2019. Edelleen useimpien ryhmien toiminta tukeutuu vahvasti tiettyyn, paikalliseen työntekijään, mikä tekee toiminnasta helposti haavoittuvaista. Tämän vuoksi – ja myös viittomakielisen seurakunnan kielellisen identiteetin vuoksi – on tärkeää että kuurojenpappia tukee ryhmiä osallistumalla niihin ja tuottamalla niihin sisältöä.

3) Kahdenkeskiset tapaamiset, kirkolliset toimitukset sekä vierailut muissa kuin seurakuntien toteuttamissa viittomakielisissä ryhmissä: Vuonna 2019 kuurojenpappi kohtasi seurakuntalaisia kahden kesken laitoksissa, kodeissa (laitos- ja kotikäyntejä yht. 59, v. 2017 77) ja puhelimitse, sähköpostitse sekä sosiaalisessa mediassa. Henkilökohtaisissa tapaamisissa korostuvat sielunhoito ja ehtoollinen (ehtoollisia yht. 20, v. 2018 15).

Kahdenkeskisten tapaamisten lisäksi kuurojenpappi vierailee ja pitää hartauksia alueen viittomakielisten kokoontumisissa (ryhmillä ei seurakunnallista taustaa) sekä huolehtii kirkollisista toimituksista viittomakielellä. Myös vuonna 2018 uudelleen käynnistynyt yhteistyö Valteri-koulun ja Vuolle-opiston kanssa on jatkunut vuonna 2019.

2.3. Tapahtumat, leirit ja retket

Vuoden 2019 aikana piirin alueella toteutettiin säännöllisen toiminnan lisäksi mm. seuraavat tapahtumat:

Tammikuu:	Viittomakielisen työn neuvottelupäivät
Helmikuu:	Kemi-Tornion rovastikunnan viittomakielinen kirkkopyhä
Maaliskuu:	Kuurojen lähetys ry:n vuosijuhla
Huhtikuu:	Yhteinen keittiö -tapahtuma Kajaanissa Pääsiäisajan tapahtumat ja messut alueilla
Toukokuu:	Kainuun kuurojen leiripäivä Rovaniemen rovastikunnan kuurojen leiripäivä Kuurojentyötä tekevien diakoniatyöntekijöiden kehittämispäivä
Kesäkuu:	Viittomakielinen retki (4pv)
Elokuu:	Kuurojenpappien koulutuspäivä Oulussa (traumojen kohtaaminen)
Elo-syyskuu:	Raamattulentosarja, viittomakielinen tulkkaus ja striimaus
Syyskuu:	Kalajoen rovastikunnan kuurojen leiripäivä Rovaniemen leiripäivä
Lokakuu:	Vanhustenviikon viittomakielinen juhlamessu ja ikäihmisten juhla Kainuun ja Pohjois-Savon viittomakielisten yhteinen tapahtuma
Marraskuu:	Viittomakielinen leiri
Joulukuu:	Viittomakieliset joulujuhlat ja -kirkot (8 kpl)

3. Viestintä ja tiedotus

Kuurojentyön viestinnän lähtökohta ja tavoite on saavutettavuus. Koska erityisesti työikäisille kuuroille suomi on useimmille toinen (eli vieras) kieli, viittomakielinen viestintä on erityisen tärkeää. Käytännössä tämä on tarkoittanut kasvokkain ja videoyhteydellä tapahtuvia kohtaamisia eri yhteyksissä sekä viittomakielistä sisällöntuotantoa Youtubessa (valtakunnallinen kuurojenpappien kanava: Viittova seurakunta) sekä Facebookissa (ryhmät: Viittova seurakunta, Viittova Pohjois-Suomen alue sekä Oulun kuurojenyhdistys). Facebookissa, WhatsAppissa ja Twitterissä kuurojenpapilla on työikätyössä oleva profiili tiedottamista ja yhteydenottoja varten.

Sosiaalisen median ohella viestintää toteutettiin edelleen monipuolisesti: Hiljainen seurakunta – lehdessä (kuurojenpappi toimittaa lehteä), piirin seurakuntien lehdissä, teksti-tv:ssä, sähköpostitse, puhelimitse sekä postitettuin mainoksin ja tiedottein.

4. Toiminta verkostoissa

Viittomakielinen yhteisö on verkosto, jossa jatkuva yhteistyö eri toimijoiden välillä on välttämätöntä. Aktiivista yhteistyötä kuurojenpappi tekee seurakuntien sekä yhdistysten ja järjestöjen (Oulun kuurojen yhdistys, Kuurojen liitto, Suomen Kuurosokeat, Kuuloliitto) työntekijöiden ja vastuunkantajien kanssa. Järjestöjen ja seurakuntien työntekijöiden kanssa yhteistyötä on tehty kokoavaan toimintaan ja kotikäynteihin liittyen, jonka lisäksi yhteydenpito on ollut tiivistä edunvalvonnallisten teemojen suhteen.

Kaikkea yhteistyötä ohjaa se, että koska viittomakielinen yhteisö on tiivis, on kuurojenpappi aina myös yhteistyökumppaneidensa pappi. Siksi suuri merkitys on myös kuurojenpappien keskinäisellä verkostolla, jossa työn onnistumisia ja haasteita on mahdollista yhdessä jakaa. Kuurojenpappien työn tukena on myös Oulun piirin viittomakielisen työn toimikunta.

5. Talous

Viittomakielinen työ on toteutunut sille määritellyn budjetin (14 000€) puitteissa.

6. Viittomakielisen työn tilastot

Alla olevassa taulukossa (6.1.) näkyy toiminta, jonka toteutukseen Oulun piirin kuurojenpappi on osallistunut. Tilastot eivät siis sisällä esimerkiksi diakoniatyöntekijöiden kotikäyntejä eivätkä kaikkea kokoavaa toimintaa.

6.1 Toimintatilastot 2019 (2018)

Tilaisuus	Määrä	Osallistujamäärä	Lisätietoja
Jumalanpalvelukset	34 (36)	982	
Tapahtumat, joissa järjestäjänä tai suorittajana	15 (23)	336	
Leiri- ja retkivuorokaudet	12 (19)	133	
Koti- ja laitospäivä	59 (77)	110	*osallistujamäärä on arvio
Akuutit kohtaamiset ja yhteydennotot	913 (532)	-	

Yksityisehtoolliset	20 (15)	42	
Toimitukset	16 (11)	143 (91)	
Käynnit ryhmissä	23 (33)	171	
Luottamushenkilötapaamiset	2 (3)	14 (21)	
Yksityisriippikoulut	1 (1)		
Matkapäiviä	69 (71)	-	
YHTEENSÄ			

6.2 Viestintä 2019 (v. 2018)

Media	Profiili/sisältö	Toiminta	Videoiden katselukerrat
Hiljainen seurakunta	Artikkelit kuvineen	3	
Youtube	”Viittova seurakunta”		
	Videot	5 (3)	498 (287)
Facebook	”Päivi Liiti”		
	Kavereita	475 (427)	
	Viittova seurakunta -ryhmän jäseniä	1098 (1113)	
	Videotiedotteet	14 (10)	3717 (1940)
	Julkaisuja yhteensä	91 (95)	
	Muu toiminta (jaot yms.)	-	Ei seurantaa
Twitter	”Päivi Liiti”		
	Twiiitit	61 (101)	
	Muu toiminta	-	
	”Oulun ev. lut hiippakunta”		
	Twiiitit	5 (17)	
	Muu toiminta	-	
Tapahtumien suoratoisto			
	Piispantalon kanava	5 (3)	80 (arvio)
	Facebook live	0 (1)	
Muut kanavat	Esim. blogit, muut lehtijutut	4 (6)	

26.11.2019

SAAMELAISTYÖN TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2019

1. Kirkkohallituksen saamelaistyön neuvottelukunnan toiminta ja neuvottelukunta

Kirkkohallituksen saamelaistyön neuvottelukunnan tehtävä

Kirkkohallituksen saamelaistyön neuvottelukunnan tehtävänä on edistää saamelaisten kirkollista työtä. Toiminnasta vastaa saamelaistyön sihteeri, jonka työtä neuvottelukunta tukee asiantuntijaelimenä. Lisäksi saamelaisasiat kuuluvat yhden kirkkohallituksen asiantuntijan tehtäviin. Tehtävänsä toteuttamiseksi neuvottelukunta

- tukee ja auttaa seurakuntia ja rovastikuntia kirkollisen työn toteuttamiseksi saamelaisten keskuudessa,
- toimii saamelaistyön sihteerin tukena yhteyksien hoitamisessa viranomaisiin ja kouluttaviin laitoksiin sekä järjestöihin, jotka toimivat saamelaisten parissa,
- toimii saamelaistyön sihteerin tukena yhteyksien hoitamisessa Norjan, Ruotsin ja Venäjän saamelaisten ja kyseisten maiden saamelaisten kirkkoneuvostojen kanssa,
- järjestää saamelaisuuteen liittyviä koulutus- ja neuvottelupäiviä yhdessä saamelaistyön sihteerin kanssa,
- antaa pyydettyä lausuntoja kirkkohallitukselle saamelaisuutta koskevissa asioissa,
- laatii vuosittain toimintasuunnitelman ja toimintakertomuksen.

Neuvottelukunnan jäsenet:

Kirkkohallitus on nimennyt neuvottelukuntaan puheenjohtajan ja 8 jäsentä, jotka edustavat tehtäväalueen asiantuntemusta Suomen evankelis-luterilaisessa kirkossa. Neuvottelukunnan sihteerinä ja asioiden esittelijänä toimii saamelaistyön sihteeri. Saamelaistyön neuvottelukunnan jäsenet vuosina 2017 – 2020.

- * **Veli-Pekka Lehtola**, puheenjohtaja, Oulu
- * **Tuula-Maija Magga-Hetta**, varapuheenjohtaja, Vuotso
- * **Pekka Huokuna**, Kirkkohallitus, Helsinki
- * **Pentti Pieski**, Helsinki
- * **Maarit Vuolab**, Tampere
- * **Ulla Magga**, Enontekiö
- * **Asko Länsman**, Utsjoki
- * **Tauno Ljetoff**, Inari
- * **Heli Aikio**, inarinsaamelaisten edustaja, Inari

Neuvottelukunnan sihteerinä ja asioiden esittelijänä toimii työalasta vastaava saamelaistyön sihteeri **Erva Niittyvuopio**. Piispa **Jukka Keskitalolla**, saamelaisten pappi **Mari Valjakalla**, diakonissa **Anja Karhulalla** ja asiantuntija **Henna Ahlforsilla** on läsnäolo-oikeus ja puheoikeus.

Kokoukset

Neuvottelukunnalla oli kaksi (2) kokousta vuonna 2019 (14.2. ja 26.11.). Neuvottelukunta on päättänyt, että kokouksia pidetään vähintään kaksi kertaa vuodessa sekä muulloin tarpeen mukaan.

2. Vuoden 2019 painopisteet ja niiden arviointi

2.1. Toiminnalliset painopisteet vuodelle 2019 saamelaisten kotiseutualueella

1. *Seurataan valtion ja Saamelaiskäräjien sovintoprosessin etenemistä ja osallistutaan mahdollisuuksien mukaan prosessiin kirkon sielunhoitotyön määrittämissä rajoissa ja osallistutaan mahdollisiin sovintoprosessiin liittyviin koulutuksiin.*

Tilannetta seurataan edelleenkin. Saamelaistyö on mukana erityisesti sielunhoitotarpeen koordinoinnin kautta.

2. *Tuetaan saamelaista kristillistä kasvatustyötä kehittämällä saamelaista rippikoulutoimintaa ja varhaiskasvatusta myös internetin kautta.*

Saamelaistyön kotisivut aukeavat joulukuussa 2019. Mukaan liitetään rippikoulutoimintaan tarvittavaa aineistoa ja kehitetään interaktiivisen toiminnan välineitä netin kautta.

3. *Inarinsaamenkielisen varhaiskasvatuksen toimintamuotojen kartoittaminen.*

Toiminnan kartoittaminen on vielä kesken ja työ jatkuu.

4. *Tuetaan ja kehitetään saamelaista jumalanpalveluselämää.*

Pohjoissaamenkielinen koko Raamattu otettiin käyttöön 1.9.2019 alkaen. Se tekee saamenkielisen messun mahdolliseksi, koska kaikki tekstit löytyvät nyt pohjoissaamenkielellä.

Saamelaisen virrenveisuuperinteen tukemista varten on aloitettu virsi-cd:n tekeminen, jota ovat tekemässä muusikko Anna Näkkäläjärvi-Länsman ja hiippakuntasihteeri Raimo Paaso. Cd:n julkistamisen jälkeen he osallistuvat myös muutamiin tapahtumiin, esimerkiksi Saamelaisille kirkkopäiville 2021.

5. *Vahvistetaan yhteistyötä saamelaisalueen peruskoulujen kanssa, sekä saamen kielipesien ja saamen kielen opetuksesta vastaavien työntekijöiden kanssa.*

Saamelaisten pappi on huolehtinut Inarin seurakunnan ja Vuotson alueen koulu- ja kielipesävierailusta. Enontekiön seurakuntapastori, jonka työalueeseen kuuluu saamenkielinen työn, on huolehtinut koulu- ja kielipesävierailuista Enontekiön seurakunnan alueella.

2.2. Toiminnalliset painopisteet vuodelle 2019 saamelaisten kotiseutualueen ulkopuolella.

1. *Selvitetään mahdollisuudet kehittää saamenkielistä toimintaa verkon kautta.*

Saamelaistyön kotisivujen tekeminen on aloitettu ja sivut avataan joulukuussa 2019. Sivujen työstämisessä on pyritty huomioimaan kaiken ikäiset sivujen käyttäjät. Sivujen tyyli on samankaltainen kuin suomen- ja ruotsinkielisten kirkon kotisivuilla.

2. *Tuetaan saamenkielistä jumalanpalveluselämää kartoittamalla uusia toimintamuotoja, esimerkiksi internetin välityksellä.*

Saamelaistyön kotisivuille liitetään hartausmateriaalia. Sairaalatyön tukemiseksi kotisivuilla on Rukoushetki sairaan luona ja Saattohartaus.

3. *Vahvistetaan yhteistyötä saamelaisyhdistysten, saamen kielipesien ja saamen kieltä opettavien opettajien kanssa.*

Yhteistyö kielipesien kanssa on aktiivista Rovaniemen ja Oulun kielipesien kanssa. Hartauksia on kaksi kertaa vuodessa, keväällä ja syksyllä.

4. *Kaupungeissa asuvien saamelaisten lapsiperheiden ja ikäihmisten yhteisen tapaamisen suunnitteleminen ja toteuttaminen.*

Yhteisiä tapaamisia ei järjestetty. Kauneimmat joululaulut saamen kielillä laulettiin Oulussa 1.12.2019 (85), Turussa 3.12.2019 (270), Rovaniemellä 8.12.2019 (45), Helsingissä 10.12.2019 (42) ja Tampereella 17.12.2019 (42).

3. Toiminta

3.1. Koulutukset

Saamelaisen perheen arki – positiiviset voimavarat vahvistavat saamelaista yhteisöä -seminaari järjestettiin Inarissa 31.10.2019 yhteistyössä Sami Soster ry:n kanssa. Seminaarissa oli 50 osallistujaa. Inarin, Utsjoen ja Enontekiön seurakuntien työntekijät osallistuivat

seminaariin. Seminaarin teema toi keskusteluun saamelaisten positiivisia voimavaroja ja vahvuuksia, joiden avulla saamelaisperheet ovat sukupolvelta toiselle ylläpitäneet vahvaa saamelaisyhteisöä, saamelaisia perinteitä ja omaa kieltä.

3.2. Muu toiminta

Pohjoissaamenkielinen Raamatunkäännös otettiin käyttöön 1.9.2019 Utsjoen kirkossa. Messun toimittivat piispa Jukka Keskitalo ja arkkipiispa Tapio Luoma avustajinaan saamelaistyön sihteeri Erva Niittyvuopio ja saamelaisten pappi Mari Valjakka.

Kirkolliskokous on myöntänyt 7.11.2019 satatuhatta 100 000 euroa Saamelaisten kirkkopäivien järjestämiseen 18.-20.6.2021 Inarissa. Kirkkohallitus on lisännyt vuodelle 2020 Oulun hiippakunnan talousarviokehukseen 40 000 euroa ja 60 000 euroa vuodelle 2021 saamelaisten kirkkopäivien järjestämiseksi.

Mari Valjakka jatkaa marraskuussa 2018 aloittamassaan Kirkkojen Maailmanneuvoston alkuperäiskansojen referenssiryhmän moderaattorina. Valjakka osallistui Kirkkojen maailmanneuvoston alkuperäiskansojen nuorten kokousmatkaan Japanissa 8.9.-16.9.2019. **Indigenous Youth Pilgrimage of Justice and Peace and Pilgrim Team Visit**. Saamelaisnuorten edustajana kokoukseen osallistui myös Sara Keränen Inarista. Liitteenä Valjakan ja Keräsen matkakertomukset.

Liitteenä saamelaisten pappi Mari Valjakan, seurakuntapastori Heli Kinisjärven ja saamelaisdiakonissa Anja Karhulan toimintakertomukset 2019.

3.2.1. Yhteistoiminta

Neuvottelukunta toteuttaa saamelaistyötä yhteistyössä kirkkohallituksen ja ennen kaikkea saamelaisten kotiseutualueen seurakuntien kanssa. Tärkeitä yhteistyökumppaneita ovat olleet myös Sami Soster, Saamelaiskäräjät, Giellagas-instituutti sekä saamelaisyhdistykset Helsingissä, Tampereella, Oulussa ja Rovaniemellä sekä saamelaisalueen yhdistykset.

Saamelaisalue levittäytyy neljän valtion alueelle, Venäjälle, Ruotsiin, Norjaan ja Suomeen. Merkittäviä yhteistyötahoja ovat myös Norjan ja Ruotsin saamelaiset kirkkoneuvostot. Lisäksi saamelaistyö on mukana Kirkkojen maailmanneuvostossa tehtävässä alkuperäiskansojen työssä.

3.2.2. Tiedotus

Toiminnasta on tiedotettu monipuolisesti eri tiedotusvälineiden kautta. Pää tiedotusvälineinä ovat toimineet hiippakunnan internetsivut, eri paikallislehdet ja Saamen Radio & TV. Sosiaalinen media

Sosiaalisen median, kuten Facebook (Sámedargu Suoma ev.-lut. girkus) on lisääntynyt ja sivua pyritään päivittämään viikottain, esimerkiksi sunnuntaisin Raamatun tekstein.

3.3. Toiminnan yleinen arviointi

Saamelaistyön resurssit ovat pienet ja se tekee työstä erittäin haavoittuvan. Toimintaa ja erilaisia yhteistyöhankkeita on ollut paljon, vaikka huolenaiheena on ollut myös koko ajan toiminnan turvaaminen. Jatkuvana haasteena on erityisesti työntekijävaje työmäärään nähden ja erityisesti saamen kielten taitoisten työntekijöiden vähäinen määrä. Tästä johtuen myös työssäjaksamisen ja työhyvinvoinnin teemat ovat jatkuvasti ajankohtaisia.

4. Talous

Kirkkohallitus on myöntänyt saamelaistyön sihteerin toimintamäärärahasi 120 800 €, josta matkamääräraha on 10 000 € ja toimintamääräraha 38 000 €. Toimintamäärärahaa sisältyy myös saamelaisen rippikoulutoiminnan tukeminen.

Saamelaistyötä on tehty annetun määrärahan puitteissa.

Oulussa 26.11.2019

puheenjohtaja
Veli-Pekka Lehtola

sihteeri
Erva Niittyvuopio

15.02.2020

Oulun hiippakunnan hiippakuntavaltuusto

§ 3 Oulun hiippakunnan tilinpäätös 2019

Diaarinumero	DOUL/35/02.00.02/2020
Esittelijä	Oulun hiippakunnan tuomiokapituli
Perustelut	Tuomiokapituli on käsitellyt istunnossaan 6.2.2020 Oulun hiippakunnan tilinpäätöksen vuodelta 2019 ja päättänyt lähettää sen hiippakuntavaltuuston hyväksyttäväksi (liite 9). <i>Kirkkolain 17b luvun 1 §:n 1 momentin mukaan hiippakuntavaltuuston tehtävänä on mm. hyväksyä hiippakunnan edellisen tilikauden tilinpäätös.</i>
Esitys	Hiippakuntavaltuusto hyväksyy Oulun hiippakunnan tilinpäätöksen vuodelta 2019.
Päätös	Päätettiin esityksen mukaan.
Toimenpiteet	pöytäkirjaote kirkkohallitukselle
Lisätiedot	lakimiesasessori Mari Aalto, p. 040 744 3303, mari.aalto@evl.fi
Muutoksenhaku	Valitusosoitus liitteenä.

	Pääkirjaili	TP edellinen vuosi 2018	TA kuluva 2019	Toteuma 2019	Yli-ali	T-%
Oulun tuomiokapituli	Korvaukset	-85 985,17		-90 854,02	90 854,02	0,0
Oulun tuomiokapituli	Maksutuotot	-44 551,00	-44 000,00	-96 423,18	52 423,18	219,1
Oulun tuomiokapituli	362000	-23 685,86	-25 000,00	-19 710,68	-5 289,32	78,8
Oulun tuomiokapituli	Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	-23 685,86	-25 000,00	-19 710,68	-5 289,32	78,8
Oulun tuomiokapituli	Tuet ja avustukset	-119 972,71	-8 000,00	-7 838,66	-161,34	98,0
Oulun tuomiokapituli	Muut toimintatuotot	-68 352,28	-3 000,00	-62 059,16	59 059,16	2 068,6
Oulun tuomiokapituli	Sisäiset tuotot	-104 474,44		-4 280,00	4 280,00	0,0
Oulun tuomiokapituli	Toimintatuotot yhteensä	-447 021,46	-80 000,00	-281 165,70	201 165,70	351,5
Oulun tuomiokapituli	Henkilöstökulut	1 234 542,53	1 032 867,00	1 210 171,53	-177 304,53	117,2
Oulun tuomiokapituli	Palvelujen ostot	463 529,47	451 500,00	447 552,88	3 947,12	99,1
Oulun tuomiokapituli	Palvelun ostot - sisäiset	4 537,12		4 307,00	-4 307,00	0,0
Oulun tuomiokapituli	Vuokrakulut	3 329,29	1 500,00	26 068,64	-24 568,64	1 737,9
Oulun tuomiokapituli	Aineet ja tarvikkeet	67 717,89	36 000,00	54 908,96	-18 908,96	152,5
Oulun tuomiokapituli	Annetut avustukset	69 973,43	68 000,00	22 166,61	45 833,39	32,6
Oulun tuomiokapituli	Muut toimintakulut	10 659,58	1 500,00	29 419,90	-27 919,90	1 961,3
Oulun tuomiokapituli	Toimintakulut yhteensä	1 854 289,31	1 591 367,00	1 794 595,52	-203 228,52	112,8
Oulun tuomiokapituli	TOIMINTAKATE	1 407 267,85	1 511 367,00	1 513 429,82	-2 062,82	100,1
Oulun tk toimitilat	Palvelujen ostot	64 921,99	61 050,00	71 311,33	-10 261,33	116,8
Oulun tk toimitilat	Vuokrakulut	54 856,60	16 800,00	2 487,20	14 312,80	14,8
Oulun tk toimitilat	Aineet ja tarvikkeet	24 748,48	16 200,00	24 975,91	-8 775,91	154,2
Oulun tk toimitilat	Muut toimintakulut			60,00	-60,00	0,0
Oulun tk toimitilat	Toimintakulut yhteensä	144 527,07	94 050,00	98 834,44	-4 784,44	105,1
Oulun tk toimitilat	TOIMINTAKATE	144 527,07	94 050,00	98 834,44	-4 784,44	105,1

Oulun hiippakunnan tuomiokapitulin rahasto	2019 kausi 1 -12	2018 kausi 1 - 12	Muutos
Tase-/tuloslask.rivi	EUR	EUR	EUR
170000 Osakkeet	5 547,27	5 547,27	0,00
170500 Korkorahastot	124 605,65	124 605,65	0,00
Osakkeet ja osuudet	130 152,92	130 152,92	0,00
Rahoitusarvopaperit	130 152,92	130 152,92	0,00
191600 Nordea Pankki Suomi Oyj 7	129 071,43	143 549,18	-14 477,75
Rahat ja pankkisaamiset	129 071,43	143 549,18	-14 477,75
VAIHTUVAT VASTAAVAT	259 224,35	273 702,10	-14 477,75
VASTAAVAA	259 224,35	273 702,10	-14 477,75
200000 Peruspääoma	0,00	-185 596,01	185 596,01
200002 Erityiskatteisen rahaston vapaa po	-191 027,51	-5 813,10	-185 214,41
Peruspääoma	-191 027,51	-191 409,11	381,60
Oma pääoma	-191 027,51	-191 409,11	381,60
259500 (Sis.) Sisäiset velat (K)	-68 196,84	-82 292,99	14 096,15
Muut velat	-68 196,84	-82 292,99	14 096,15
Lyhytaikainen vieras pääoma	-68 196,84	-82 292,99	14 096,15
Vieras pääoma	-68 196,84	-82 292,99	14 096,15
VASTATTAVAA	-259 224,35	-273 702,10	14 477,75
379200 Osinkotuotot (K)	-886,08	-774,98	-111,10
Osinkotuotot	-886,08	-774,98	-111,10
Sijoitustuotot	-886,08	-774,98	-111,10
Toimintatuotot	-886,08	-774,98	-111,10
432100 Rahoitus- ja pankkipalvelut	634,76	769,28	-134,52
Palvelujen ostot	634,76	769,28	-134,52
489000 Muut avustukset	632,92		632,92
Annetut avustukset	632,92		632,92
Toimintakulut	1 267,68	769,28	498,40
498000 Siirto omakatteiseen rahastoon (K)	-381,60	5,70	-387,30
Siirto omakatteiseen rahastoon	-381,60	5,70	-387,30
TOIMINTAKATE	0,00	0,00	0,00

15.02.2020

Oulun hiippakunnan hiippakuntavaltuusto

§ 4 Vankiladiakonin viran perustaminen Oulun hiippakuntaan

Diaarinumero DOUL/466/01.01.00/2019

Esittelijä Oulun hiippakunnan tuomiokapituli

Perustelut Tuomiokapituli on istunnossaan 6.2.2020 päättänyt esittää hiippakuntavaltuustolle, että se perustaa Oulun hiippakunnan tuomiokapituliin vankiladiakonin viran Pelson vankilaa varten 1.4.2020 alkaen.

Kirkolliskokous päätti toukokuussa 2019 tarkistaa hiippakuntien rajoja siten, että Oulun hiippakuntaan siirretään Vaalan seurakunta Kuopion hiippakunnasta. Vaalan kunnassa on Pelson vankila, jossa on vuodesta 1982 lähtien ollut vankiladiakonin virka. Viran palkkauksesta ja työnantajavelvollisuuksista on vastannut Kuopion hiippakunta.

Virkaa hoitaa vankiladiakoni Tuula Karjalainen. Vankiladiakoni on Kuopion tuomiokapitulin työntekijä ja hiippakuntadekaani on hänen esimiehensä. Hiippakuntarajan muutoksen vuoksi vankiladiakonin virka tulee saattaa Oulun tuomiokapitulin alaisuuteen. Kuopion hiippakunnan tuomiokapituli on 21.11.2019 tehnyt päätöksen pyytää hiippakuntavaltuustoaan lakkauttamaan Pelson vankilan vankiladiakonin viran 31.3.2020 lukien, mikäli Oulun hiippakuntavaltuusto perustaa viran Oulun hiippakunnan tuomiokapituliin 1.4.2020 alkaen. Virkaa hoitava vankiladiakoni Karjalainen siirtyisi hoitamaan perustettavaa virkaa.

Vankiladiakonit olivat ennen vuotta 1982 Kirkkohallituksen alaisuudessa toimivan kirkon diakoniatyön keskuksen työntekijöitä. Kirkolliskokous päätti 4.11.1981 siirtää heidät paikallisen hiippakunnan työntekijöiksi. Päätöksen pohjalta Kuopion hiippakunnan tuomiokapituli on tehnyt sopimuksen silloisen oikeusministeriön vankeinhoito-osaston kanssa. Kirkkohallitus päätti tuolloin, että vankiladiakonien palkka- ja virkamatkakulut korvataan täysimääräisenä Kirkon keskusrahaston kassasta. Perusteena siirrolle oli Kirkkohallituksen kanta, jonka mukaan on luontevinta, että vankiladiakonit ovat sen tuomiokapitulin alaisuudessa, jonka alueella vankila sijaitsee.

Kirkkohallituksen toiminnallisen osaston (diakonia ja sielunhoito) asiantuntija Sami Puumala on huolehtinut rikosseuraamuslaitoksen tiedottamisesta asiasta ja sopinut rikosseuraamusviraston kanssa, että nykyistä virkaa koskevaa sopimusta päivitetään tarvittaessa virastoyhteistyönä vuoden 2020 aikana.

Kirkkolain 17b luvun 1§:n 4-kohdan mukaan hiippakuntavaltuuston tehtävänä on perustaa ja lakkauttaa tuomiokapitulin virat, jollei 20 luvun 7§:n 2 momentista muuta johdu.

Esitys Hiippakuntavaltuusto perustaa Oulun hiippakunnan tuomiokapituliin vankiladiakonin viran Pelson vankilaa varten 1.4.2020 alkaen.

Päätös Päätettiin esityksen mukaan.

15.02.2020

Oulun hiippakunnan hiippakuntavaltuusto

Toimenpiteet	Tiedoksi: Kirkkohallitus/Sami Puumala, Kuopion hiippakunnan tuomiokapituli, Kuopion hiippakunnan hiippakuntavaltuusto, vankiladiakoni Tuula Karjalainen
Lisätiedot	lakimiesasessori Mari Aalto, p. 040 744 3303, mari.aalto@evl.fi
Muutoksenhaku	Valitusosoitus liitteenä.

15.02.2020

Oulun hiippakunnan hiippakuntavaltuusto

§ 5 Ehdollepano kirkkohallituksen maallikko- ja pappisjäseneksi Oulun hiippakunnasta

Diaarinumero DOUL/29/00.00.01/2020

Esittelijä Oulun hiippakunnan tuomiokapituli

Perustelut Tuomiokapituli on päättänyt istunnossaan 6.2.2020 esittää hiippakuntavaltuustoa huolehtimaan siitä, että hiippakuntavaltuuston maallikkojäsenet asettavat kirkkohallituksen maallikkojäsenten vaalia varten kolme ehdokasta ja päättävät ehdolle asetettujen järjestyksestä ja että, hiippakuntavaltuuston pappisjäsenet asettavat kirkkohallituksen pappisjäsenten vaalia varten kaksi pappia ja päättävät ehdolle asetettujen järjestyksestä.

Kirkolliskokous toimittaa kirkkohallituksen jäsenten vaalin toimikautensa ensimmäisen vuoden toukokuussa. Jokaisesta hiippakunnasta valitaan yksi maallikkojäsen hiippakuntavaltuuston tekemän ehdollepanon perusteella. Maallikkojäsenen vaalia varten hiippakuntavaltuuston maallikkojäsenet asettavat ehdolle kolme maallikkoa ja pappisjäsenten vaalia varten hiippakuntavaltuuston pappisjäsenet kaksi pappia. Maallikkojäseneksi ja pappisjäseneksi on ehdotettava sekä miehiä että naisia.

KL 22:1

Kirkkohallituksen jäseniä ovat:

- 1) arkkipiispa puheenjohtajana;*
- 2) piispainkokouksen valitsevat kaksi piispaa;*
- 3) kirkolliskokouksen valitsevat kaksi pappia;*
- 4) kirkolliskokouksen valitsevat maallikkojäsenet, joita valitaan yksi jokaisesta hiippakunnasta.*

Kirkkohallituksen toimikausi on neljä vuotta.

Maallikkojäsenen tulee olla vaalikelpoinen kirkolliskokouksen maallikkoedustajaksi.

KJ 22:1

Kirkolliskokous toimittaa kirkkohallituksen jäsenten vaalin toimikautensa ensimmäisen vuoden toukokuussa ja piispainkokous samana vuonna viimeistään toukokuussa.

Jokaisesta hiippakunnasta valitaan yksi maallikkojäsen hiippakuntavaltuuston tekemän ehdollepanon perusteella. Maallikkojäsenen vaalia varten hiippakuntavaltuuston maallikkojäsenet asettavat ehdolle kolme maallikkoa ja pappisjäsenten vaalia varten hiippakuntavaltuuston pappisjäsenet kaksi pappia. Maallikkojäseneksi ja pappisjäseneksi on ehdotettava sekä miehiä että naisia.

Valittujen toimikausi alkaa seuraavan kesäkuun 1 päivänä. Jäsenen muuttaminen toisessa hiippakunnassa olevaan seurakuntaan ei vaikuta hänen jäsenyyteensä. Jos jäsen kuolee tai eroaa, valitaan hänen sijaansa jäljellä olevaksi ajaksi uusi jäsen.

15.02.2020

Oulun hiippakunnan hiippakuntavaltuusto

Esitys	Hiippakuntavaltuuston a. maallikkojäsenet asettavat kirkkohallituksen maallikkojäsenen vaalia varten ehdolle kolme maallikkoa ja päättävät ehdolle asetettujen järjestyksen, ja b. pappisjäsenet asettavat kirkkohallituksen pappisjäsenen vaalia varten ehdolle kaksi pappia ja päättävät ehdolle asetettujen järjestyksen.
Käsittely	Maallikkojäsen Antti Savela esitti ehdolle pantavaksi Tapani Tölliä. Maallikkojäsen Liisa Lahti esitti ehdolle pantavaksi Tuula Okkosta ja Elina Kemppaista. Molempia edellä mainittuja esityksiä kannatettiin, jonka vuoksi suoritettiin äänestys, jossa kukin maallikkojäsen sanoi sen henkilön nimen, jota toivoi ehdolle pantavaksi ensimmäiselle sijalle. Tapani Tölli sai äänestyksessä neljä (4) ääntä, Tuula Okkonen yhden (1) äänen ja Elina Kemppainen kuusi (6) ääntä. Pappisjäsenet esittivät yksimielisesti ehdolle pantavaksi Tuomo Törmästä ja Erja Oikarista tässä järjestyksessä.
Päätös	a. Hiippakuntavaltuuston maallikkojäsenet asettivat ehdolle kolme maallikkoa seuraavassa järjestyksessä: 1. Elina Kemppainen, 2. Tapani Tölli, 3. Tuula Okkonen b. Hiippakuntavaltuuston pappisjäsenet asettivat ehdolle kaksi pappia seuraavassa järjestyksessä: 1. Tuomo Törmänen, 2. Erja Oikarinen
Toimenpiteet	pöytäkirjaote kirkolliskokoukselle
Lisätiedot	lakimiesasessori Mari Aalto, p. 040 7443303, mari.aalto@evl.fi
Muutoksenhaku	Päätökseen ei kirkkolain 24 luvun 5 §:n mukaan saa hakea muutosta.

Oulun hiippakunnan hiippakuntavaltuusto

15.02.2020

§ 6 Kokouksen päätös

Puheenjohtaja päätti kokouksen kello 13.58.

Kokouksen puolesta

Marja Kantola
puheenjohtaja

Päivi Liiti
sihteeri

Pöytäkirjantarkastus

Kokouksen pöytäkirja on tarkastettu ja todettu kokouksen kulun ja tehtyjen päätösten mukaiseksi.

Jouni Sirviö
pöytäkirjantarkastaja

Matti Taskila
pöytäkirjantarkastaja

Allekirjoitukset on tehty Domus-asianhallintajärjestelmään.